

Strategický plán LEADER v mikroregionu Luhačovské Zálesí

Bc. Dušan Richter

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Dušan RICHTER**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Strategický plán LEADER v mikroregionu Luhačovské Zálesí**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte metodu LEADER jako nástroj rozvoje venkova v ČR.
- Popište management rozvoje leaderovských mikroregionů.

II. Praktická část

- Představte MAS Luhačovské Zálesí a zhodnoťte její rozvojovou strategii.
- Vypracujte SWOT analýzu území MAS Luhačovské Zálesí.
- Zhodnoťte zrealizované projekty v rámci programu LEADER v daném území.
- Navrhněte projektové záměry v daném území aplikovatelné na program LEADER.

Závěr

Rozsah práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. Marketing měst a obcí. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. 184 s. ISBN 80-7169-750-8.
[2] PĚLUCHA, M. et al. Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu reformy SZP EU. 1. vyd. Praha: Ireas, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
[3] ŠKRABAL, I., NUNVÁŘOVÁ, S. et al. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. 1. vyd. Přerov: CpKP, 2006. 182 s. ISBN 80-86902-39-0.
[4] WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. et al. Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí diplomové práce: **prof. RNDr. René Wokoun, CSc.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **29. března 2010**
Termín odevzdání diplomové práce: **3. května 2010**

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 3.5.2010

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předložená diplomová práce se zabývá uplatňováním metody LEADER na území působnosti místní akční skupiny Luhačovské Zálesí o.p.s. Charakterizuje rozvojovou strategii místní akční skupiny na základě zpracovaného strategického plánu LEADER, hodnotí zrealizované projekty dle této metody v letech 2007 – 2010 a navrhuje projektové záměry, které mohou vést ke komplexnímu rozvoji Luhačovského Zálesí.

Klíčová slova: LEADER, místní akční skupina, mikroregion, management rozvoje, strategické plánování, SWOT analýza, fiche.

ABSTRACT

This submitted diploma work deals with exercitation of LEADER method at local action group Luhačovské Zálesí, o. p. s. territory. It features the development strategy of local action group based on strategic plan LEADER, evaluates the implemented projects according to this method in years 2007 – 2010 and suggests project intentions, that can lead to complex expansion of Luhačovské Zálesí.

Keywords: LEADER, local action group, mikroregion, management of development, strategic planning, SWOT analyze, fiche.

Děkuji vedoucímu své práce prof. RNDr. René Wokounovi, CSc. za jeho rady, připomínky a vstřícný přístup při zpracování diplomové práce, manažerovi MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s. RNDr. Romanovi Kašparovi za náměty a poskytnuté materiály k práci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 METODA LEADER	13
1.1 POLITIKA ROZVOJE VENKOVA V EVROPSKÉ UNII.....	13
1.2 INICIATIVA LEADER	14
1.2.1 Základní principy LEADER.....	14
1.2.2 Místní akční skupiny	15
1.3 APLIKACE METODY LEADER V ČR.....	16
1.3.1 LEADER+.....	16
1.3.2 LEADER ČR.....	17
1.4 Osa IV LEADER.....	17
2 MANAGEMENT ROZVOJE MIKROREGIONŮ	21
2.1 SPOLUPRÁCE OBCÍ.....	21
2.2 MANAGEMENT ROZVOJE.....	22
2.3 ŘÍZENÍ „LEADEROVSKÝCH“ MIKROREGIONŮ.....	23
2.3.1 Řízení MAS.....	24
2.4 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	25
2.4.1 Strategické dokumenty svazků obcí.....	25
2.4.2 Analytická část	26
2.4.3 Strategická část.....	28
2.4.4 Implementační část.....	29
2.4.5 Hodnocení strategie.....	30
2.5 STRATEGIE MIKROREGIONU DLE METODIKY LEADER	30
2.5.1 Integrovaná strategie	31
2.5.2 Strategický plán LEADER	31
2.5.3 Projektové fiche.....	32
2.5.4 Projekty MAS.....	32
2.6 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI.....	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
3 MAS LUHAČOVSKÉ ZÁLESÍ	35
3.1 HISTORIE VZNIKU MAS LUHAČOVSKÉ ZÁLESÍ, O.P.S.	35
3.2 ÚZEMÍ MAS LZ	36
3.2.1 Členění území MAS LZ.....	37
3.2.2 Spojitost území MAS LZ	38
3.3 ORGANIZAČNÍ ČLENĚNÍ MAS LZ.....	38
3.4 STRATEGIE MAS LZ	41
3.4.1 Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí 2002-2012.....	41
3.4.2 Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity	43

3.5	STRATEGICKÝ PLÁN LEADER 2007 - 2013	43
3.5.1	Priorita 1 – Rozvoj prosperity regionu	44
3.5.2	Priorita 2 – Rozvoj zdraví a krásy regionu	45
3.5.3	Finanční plán podle fichí	46
4	SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ MAS LZ.....	48
4.1	SILNÉ STRÁNKY	48
4.2	SLABÉ STRÁNKY	49
4.3	PŘÍLEŽITOSTI	50
4.4	OHROŽENÍ	52
5	REALIZOVANÉ PROJEKTY MAS LZ V RÁMCI PROGRAMU LEADER	53
5.1	REALIZOVANÉ PROJEKTY V RÁMCI PROGRAMU LEADER ČR 2007	53
5.1.1	Podpořené projekty.....	53
5.1.2	Zhodnocení činnosti MAS LZ v rámci programu LEADER ČR 2007	56
5.2	REALIZOVANÉ PROJEKTY V RÁMCI PROGRAMU PRV ČR 2008-2013.....	56
5.2.1	1. Výzva MAS LZ	56
5.2.2	FICHE 1: Penzion Paseky - František Koudelka	60
5.2.3	FICHE 6: Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích – Obec Ludkovice.....	61
5.2.4	FICHE 7: Rekonstrukce víceúčelového hřiště – Obec Slopné.....	62
5.2.5	2. Výzva MAS LZ	63
5.2.6	Zhodnocení činnosti MAS LZ v rámci PRV ČR 2008-2013	65
6	NAVRHOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY V LUHAČOVSKÉM ZÁLESÍ V SOULADU S METODOU LEADER.....	67
6.1	NAVRHOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY PRO LUHAČOVSKÉ ZÁLESÍ O.P.S.	67
6.2	NAVRHOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY PRO VEŘEJNÝ A NEZISKOVÝ SEKTOR NA ÚZEMÍ PŮSOBNOSTI MAS LZ.....	71
6.3	NAVRHOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY PRO SOUKROMÝ SEKTOR NA ÚZEMÍ PŮSOBNOSTI MAS LZ	72
	ZÁVĚR	75
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	78
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	81
	SEZNAM OBRÁZKŮ	82
	SEZNAM TABULEK.....	83
	SEZNAM PŘÍLOH.....	84

ÚVOD

Tématem diplomové práce je Strategický plán LEADER v mikroregionu Luhačovské Zálesí. Cílem práce je seznámit s činností Místní akční skupiny Luhačovské Zálesí o.p.s., analyzovat projekty, které se v souladu s metodou LEADER podařilo realizovat a navrhnout projektové záměry které mohou být užitečným prostředkem k aplikaci metody LEADER a tím povedou ke komplexnímu rozvoji mikroregionu Luhačovské Zálesí.

Venkov představuje různorodý společenský, ekonomický, kulturní i ekonomický prostor, který významně ovlivňuje charakter celé České republiky. Na jeho území působí velké množství subjektů, jejichž představy o rozvoji venkova se mohou lišit. Jedná se především o veřejný, podnikatelský a neziskový sektor. Nalezení jejich společných rozvojových vazeb a vytvoření základního partnerského a institucionálního rámce může vést ke zvýšení efektů jednotlivých aktivit v území, zlepšení situace na místním trhu práce, vzniku nových ekonomických činností, rozvoji lidského potenciálu a osídlení.

Ve vztahu se společnou zemědělskou politikou Evropské unie a tedy i s rozvojem venkova jsou důležitým společenstvím místní akční skupiny, vytyčené v rámci čtvrté osy Programu rozvoje venkova České republiky – osy LEADER. Místní akční skupiny, využívající princip LEADER (propojování akcí hospodářského rozvoje venkova), rozvíjí princip partnerství spočívající ve spolupráci obcí, podnikatelů, nestátních neziskových organizací a veřejnosti. Jsou založeny na jednotné místní rozvojové strategii, která má mít inovační charakter a je základem žádosti o financování projektů místních žadatelů.

Metoda LEADER přináší celou řadu nových přístupů. Decentralizuje řízení i financování, a tak si sami zástupci místních organizací určují, na které aktivity se zaměří. Vede to k lepšímu využití konkrétních specifik regionu, posílení místní demokracie a k oslabení paušálního přístupu k regionu.

Teoretická část diplomové práce objasňuje principy metody LEADER a její aplikace v České republice, dále se zabývá managementem rozvojem mikroregionů se zaměřením na strategické plánování. Předmětem praktické části je seznámení s činností Místní akční skupiny Luhačovské Zálesí o.p.s., představení její rozvojové strategie podle zpracovaného strategického plánu, SWOT analýza území, zhodnocení zrealizovaných (nebo v současné době realizovaných) projektů v souladu s metodou LEADER a návrh doporučení projektových záměrů vhodných k realizaci v budoucím období činnosti místní akční skupiny.

Podkladem pro zpracování praktické části práce byly již existující strategické dokumenty zpracované pro dané území, webové stránky, interní dokumenty místní akční skupiny (realizované projektové záměry) a znalost území. V návrhové části, jejíž cílem je zlepšení současného stavu zjištěného při výstupech SWOT analýzy, byly dále využity informace poskytnuté zaměstnanci a představiteli společnosti Luhačovské Zálesí o.p.s., zvláště pak manažerem místní akční skupiny.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 METODA LEADER

Venkov doznal nejenom v České republice v posledních desetiletích významných změn. Jestliže se ještě v 60. a 70. letech 20. století dalo hovořit o venkovu či venkovském území jako o relativně homogenním typu území, které se vyznačovalo relativně malou hustotou obyvatelstva a vysokým podílem zaměstnanců v zemědělství, tak v současné době tento obraz venkova neplatí. Dnes se setkáváme s diferencovanou strukturou různě rozvinutých venkovských území, které plní množství rozdílných funkcí. Problémem venkova již není pouze otázka zachování či rozvoje zemědělství, ale především stabilizace venkovského obyvatelstva. Podíl pracovníků v zemědělství již není dostatečným stabilizujícím faktorem venkovského území. Jako nezbytná se ukazuje změna hospodářské struktury venkova a vytvoření atraktivního prostředí pro bydlení a podnikání (včetně podmínek pro drobné podnikatele). Je zapotřebí také vytvářet nová pracovní místa diverzifikační činností mimo zemědělství a zlepšovat kvalitu života ve venkovských obcích.¹

1.1 Politika rozvoje venkova v Evropské unii

Venkovské oblasti představují 91 % území 27 členských států Evropské unie a jsou domovem více než 56 % jejích obyvatel, což z rozvoje venkova činí politiku prvořadého významu. Předmětem politiky EU v oblasti rozvoje venkova je řešení problémů venkova a využívání jeho potenciálu. Jednotlivé členské státy EU by mohly utvářet a uskutečňovat vlastní, zcela nezávislé politiky rozvoje venkova. Tento přístup by však nebyl efektivní. Ne všechny země EU by si mohly dovolit politiku, kterou potřebují. Kromě toho se mnoho otázek, které řeší politika rozvoje venkova, neomezuje na oblasti vymezené státními či regionálními hranicemi, nýbrž mají dopad i na obyvatele vzdálenějších oblastí. Politika rozvoje venkova také souvisí s řadou dalších politik utvářených na úrovni EU, proto má EU společnou politiku rozvoje venkova, kterou však do značné míry řídí jednotlivé členské státy a regiony. Je částečně financována z centrálního rozpočtu EU a částečně ze státních a regionálních rozpočtů jednotlivých členských států. Základní pravidla politiky rozvoje

¹ WOKOUN, R. et al. *Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha, 2008. s. 169

venkova na období 2007 až 2013 a také opatření pro členské státy a regiony stanoví nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Novým prvkem pro toto programovací období je větší důraz na ucelenou strategii rozvoje venkova v celé EU. Toho se dosahuje pomocí národních strategických plánů, které musí vycházet ze strategických směrů EU.²

1.2 Iniciativa LEADER

LEADER je zkratkou „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“, neboli propojování akcí hospodářského rozvoje venkova. Tato iniciativa Evropské unie vznikla již roku 1991 s cílem intenzivně podporovat rozvoj venkova prostřednictvím místních obyvatel – venkovanů. Evropská komise tak postupně vytvořila metodu, která venkovským komunitám umožňuje aktivně formovat vlastní budoucnost. Ve „starých“ členských zemích EU(15) byly postupně od roku 1991 realizovány iniciativy LEADER I (1991-1994), LEADER II (1994-1999), a LEADER + (2000-2006). Na tyto aktivity plynule navazuje LEADER 2007 – 2013.³

1.2.1 Základní principy LEADER

Přístup LEADER je vymezen v článku 61 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a zahrnuje tyto prvky:⁴

- strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území;
- partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni – tzv. místní akční skupiny (MAS);

² PĚLUCHA, M.et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu SZP EU*. Praha, 2006.

³ *Leader - budoucnost venkova 2009*. Praha, 2009. s. 6

⁴ *Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV* [online].

[cit. 2010-02-21]. Dostupné z WWW:

<<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:277:0001:0040:CS:PDF>>

- přístup zdola („BOTTOM UP“) spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží MAS;
- více odvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty i projekty z různých odvětví místního hospodářství;
- uplatňování inovačních postupů;
- provádění projektů spolupráce;
- vytváření sítí místních partnerství.

1.2.2 Místní akční skupiny

Metoda LEADER je rozvíjena prostřednictvím místních akčních skupin (MAS, anglicky „Local Action Groups – LAGs“). Jedná se o nestátní neziskové organizace, založené na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Hlavním úkolem MAS je aktivizace občanů daného mikroregionu. Budování partnerství, sjednocování lidí a podporování dobrovolné činnosti na všech úrovních aktivit venkovanů.

Místní akční skupina musí být složena z více než 50 % z místních obyvatel: podnikatelů zaměřených na zemědělské aktivity, podnikatelů nezemědělského charakteru, členů nestátních, neziskových organizací a dobrovolníků s jasně vymezenými aktivitami své činnosti. Zbývající část MAS je složena z pracovníků komunální a státní sféry.⁵

Území, na kterém MAS působí, musí být geograficky, ekonomicky i sociálně homogenní. Je vymezeno počtem obyvatel, které by nemělo být menší než 10 000 a větší než 100 000 obyvatel mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000. Maximální hustota obyvatel musí být do 120 obyvatel/km². Z hlediska právní subjektivity se jedná o obecně prospěšné společnosti, občanské sdružení nebo zájmové sdružení právnických osob.⁶

⁵ *Leader - budoucnost venkova 2009*. Praha, 2009. s. 7

⁶ *Místní akční skupiny* [online]. [cit. 2010-03-02].

Dostupné z WWW: < <http://eagri.cz/public/eagri/venkov/mistni-akcni-skupiny/>>

1.3 Aplikace metody LEADER v ČR

Metoda LEADER byla v České republice známá už od 90. let. První MAS začaly vznikat v roce 2002 v souvislosti s Programem obnovy venkova (POV), který byl v ČR realizován v letech 1991 – 2006. POV byl společně předložený ministrem životního prostředí, ministrem zemědělství a ministrem pro hospodářskou politiku a rozvoj. Hlavním koordinátorem mezirezortního programu se stalo v roce 1996 nově zřízené ministerstvo pro místní rozvoj, které původní program z roku 1991 přepracovalo a v roce 1998 připravilo jeho novelizovanou znění. Přístup k rozvoji venkova na bázi LEADER byl v minulých letech dále prosazován prostřednictvím předvstupního programu SAPARD (2000 - 2006), podopatřením LEADER+ v Operačním programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národním programem LEADER ČR. Masivní rozšíření metody LEADER v ČR nastalo v letech 2003 – 2006.⁷

1.3.1 LEADER+

LEADER+ byl program EU realizovaný v členských zemích v programovacím období 2000-2006. Iniciativa navazovala na předcházející programy LEADER I. a LEADER II. Hlavní cílem bylo, aby se představitelé venkova zamýšleli nad dlouhodobým potenciálem svých oblastí, a současně podporovat zavádění nových integrovaných, vysoce kvalitních a originálních strategií pro trvale udržitelný rozvoj venkova. Pro nové členské země, které vstoupily do EU 1. 5. 2004 (včetně ČR), ovšem byla tato iniciativa otevřena pro zkrácené programovací období 2004-2006. LEADER+ byl jedním z neinvestičních opatření Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství (OPRVMZ), za který odpovídalo Mze ČR. Finanční příspěvek pro LEADER+ byl poskytnut z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF).⁸

⁷ *Leader - budoucnost venkova 2009*. Praha, 2009. s. 6

⁸ PĚLUCHA, M. et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu SZP EU*. Praha, 2006. s. 125-126

1.3.2 LEADER ČR

LEADER ČR byl tuzemským programem MZe pro malé investice ve venkovském území vypisovaný v letech 2004 – 2008 jako roční dotační titul. Byl koncipován podle programu LEADER+, ale zahrnoval i prvky předcházejících iniciativ, financovaný výhradně ze státního rozpočtu, kapitoly MZe ČR. Jeho smyslem bylo vyzkoušení nových forem zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posilování ekonomického prostředí a zhodnocování přírodního a kulturního dědictví, a tím zlepšování organizačních schopností venkovských mikroregionů. Z podpory programu LEADER ČR bylo možné realizovat investiční projekty, jako například:

- nákup zemědělských strojů;
- rehabilitace přírodních lokalit;
- obnova kulturních památek nebo charakteristických stavebních prvků sídel a krajiny;
- pořízování nových strojů, technologie pro obnovu a údržbu přírodních lokalit nebo kulturního dědictví;
- obnova a budování nových vhodných ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu (obchody, restaurace, kuchyně, ubytování) atd.⁹

1.4 Osa IV LEADER

Česká republika uskutečňuje politiku rozvoje venkova v období 2007-2013 na základě Národního strategického plánu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013, prostřednictvím Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 (PRV). Program rozvoje venkova obsahuje podpory pro čtyři základní oblasti, respektive osy:

- I. Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví;

⁹ LEADER ČR [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>

- II. Zlepšování životního prostředí a krajiny;
- III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova
- IV. LEADER.

LEADER je nejenom název čtvrté osy PRV, ale především přístup a metoda určená k rozvoji venkova. Horizontální osa IV prochází napříč všemi ostatními osami. Projekty realizované v jejím rámci budou vycházet z opatření ostatních os. Dělí se na tři opatření, jak ukazuje tabulka (Tab.1).¹⁰

Tab. 1. Priority, cíle a opatření osy IV.¹¹

Priorita	IV. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova	Rozdělení finančních prostředků [%]
Cíl	Realizovat místní rozv. strategie a spolupráci místních partnerství	100
Opatření	IV.1.1. Místní akční skupina	max. 18
	IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie	min. 72
	IV.2.1. Realizace projektů spolupráce	10

Opatření „Místní akční skupina“ podporuje informační činnost, administrativní činnost, rozvoj schopností a vzdělávání pracovníků, nákup poradenských služeb, tvorbu koncepčních dokumentů a provoz místních akčních skupin.

Opatření „Realizace místní rozvojové strategie“ podporuje projekty, které jsou v souladu se schváleným Strategickým plánem LEADER místní akční skupiny a příslušnými podmínkami opatření Programu rozvoje venkova. Projekty k realizaci vybírá na základě předem stanovených bodovacích kritérií místní akční skupina prostřednictvím své výběrové komise.

¹⁰ Realizace osy IV LEADER v POV ČR 2007-2013. [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW: < <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6360774>>

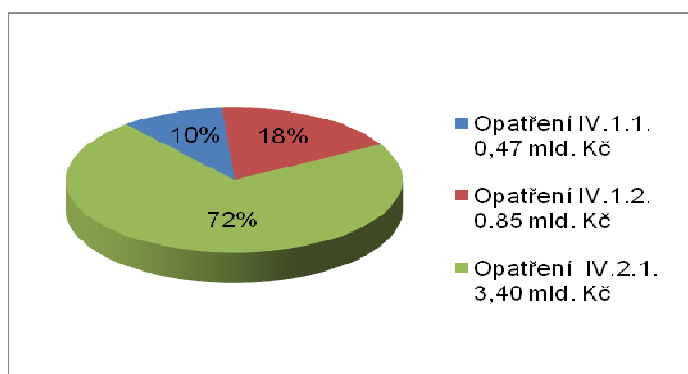
¹¹ Program rozvoje venkova ČR. [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW: < http://eagri.cz/public/eagri/file/40890/PRV__leden2010.pdf>

Opatření „Realizace projektů spolupráce“ podporuje projekty spolupráce mezi územími na národní úrovni nebo nadnárodní spolupráci s cílem povzbudit spolupráci mezi místními akčními skupinami v rámci členských států a na území třetích zemí. Smyslem tohoto opatření je využití příkladů nejlepší praxe k posílení inovačních postupů a přenosu znalostí.¹²

Účelem osy IV. LEADER je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. Principy LEADER jsou pro rozvoj venkova zvláště dobrou metodou, neboť vedou k pozitivním efektům, plynoucím ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, využívající principu LEADER, nejsou protikladem k místní samosprávě, ale vhodněji doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu.¹³

Čtvrtá osa Programu rozvoje venkova představuje zhruba 5 % objemu finančních prostředků z celého PRV na období 2007-2013 (celkem je na PRV vyčleněno 90,4 mld. Kč).

Obr. 1. Alokace finančních prostředků na osu IV.

Největší objem finančních prostředků je určen na projekty konečných příjemců podpory, tj. na projekty v rámci opatření IV.1.2. – realizace místní rozvojové strategie. Částka

¹² GALVASOVÁ, I et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno, 2007. s. 89

¹³ Osa IV. Leader [online]. [cit. 2010-03-02]. Dostupné z WWW:

<

v korunách, jak ukazuje graf (Obr. 1), je vzhledem k pohybu kurzu vzhledem k pohybu kurzu koruny vůči euru pouze orientační. Pro veřejnou podporu v rámci osy LEADER platí, že 80 % finančních prostředků hradí EU (EAFRD) a 20 % představují národní veřejné zdroje.¹⁴

Pro realizaci Strategického plánu Leader bylo v rámci Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007-2013 vybráno celkem 112 místních akčních skupin, jejich území ukazuje příloha (PI).

¹⁴ *Realizace osy IV LEADER v POV ČR 2007-2013.* [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW: < <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6360774>>

2 MANAGEMENT ROZVOJE MIKROREGIONŮ

Představitelé obcí vstupují při zajišťování podmínek udržitelného rozvoje pro své občany a na svých územích do značného množství vztahů s nejrůznějšími subjekty. Důvody pro spolupráci nejrůznějších subjektů mají základ v existenci „synergického efektu“, tedy faktu, že společně lze dosáhnout významnějšího výstupu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám. Pro obce je efektivní spolupráce klíčovým faktorem jejich rozvoje. Umožňuje jim realizovat rozhodující rozvojové záměry na svěřeném území, připravovat a uskutečňovat rozvojové projekty, které by samostatně pro jednotlivé obce byly prakticky nedosažitelné.¹⁵

2.1 Spolupráce obcí

Základní a nejtypičtější formou spolupráce obcí v ČR, přímo uvedenou v zákoně o obcích, jsou dobrovolné svazky obcí. Obvykle vznikají pro územně ucelenou oblast, vymezenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi a dalšími důležitými pojíciými prvky. Přes řadu společných rysů jsou svazky obcí značně různorodou skupinou. Liší se jak účelem, tak intenzitou a náplní spolupráce. V případě účelu lze svazky rozlišit na monotematické svazky a na mikroregiony.

Monotematické svazky vznikají za účelem realizace úzce vymezeného okruhu činností (např. budování technické infrastruktury), a bývají většinou časově omezeny na dobu realizace daného projektu.

Označení „mikroregion“ je nejvíce vhodné pro takový svazek obcí, který zastřešuje poměrně kompaktní území s výraznými znaky socioekonomické a geografické sounáležitosti. Současné metodické přístupy považují za mikroregiony takové svazky obcí, které využívají principu soudržnosti, kdy více obcí propojuje a provazuje své zájmy a záměry při realizaci jednotlivých akcí a aktivit s cílem vymezení a realizování žádoucích změn ve všech obcích nebo části obcí takto vymezeného území.¹⁶

¹⁵ GALVASOVÁ, I et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno, 2007.

¹⁶ GALVASOVÁ, I et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno, 2007. s. 32

2.2 Management rozvoje

Pohlížíme-li na termín management procesně, pak tomuto anglickému pojmu nejlépe odpovídá české slovo „řízení“. Myslí se tím řízení ve smyslu cílově orientovanému zvládnutí celku i jeho jednotlivých funkčních činností.¹⁷

Klíčem k rozehrání iniciačních aktivit směřujících k rozvoji venkovských regionů je management rozvoje, který je organizačním nástrojem rozvoje mikroregionů. Management rozvoje mikroregionů je jakýmsi procesním systémem rozvoje za účasti regionálních aktérů (zástupců veřejné a soukromé sféry), prostřednictvím nichž jsou prosazovány rozvojové aktivity a projekty meziobecní (mikroregionální) spolupráce. Lze ho rozdělit do čtyř ideálních složek, které je nutné podporovat, zavádět a zkvalitňovat:

- složku formálního řízení mikroregionu, kde se uplatňují orgány dané zakládajícími listinami mikroregionů (valná hromada, rada, revizní komise apod.);
- složku výkonnou, kde se jedná o statutární funkci zajišťující a zodpovídající za rozvoj daného území (předseda, místopředseda);
- složku iniciační (rozvojovou) a koordinační, ve které mikroregiony formují struktury řízení doplňkové (místní akční skupina, pracovní skupiny k projektům apod.), a ve které reálně jsou naplňovány kroky vedoucí k rozvoji mikroregionu (manažer rozvoje, poradce, externí poradenská firma);
- složku strategickou, ve které se jedná o strukturu širší kooperace různých subjektů či jednotlivců při dlouhodobém plánování a realizaci aktivit, projektů mikroregionu (nestátní neziskové organizace, podnikatelé, veřejnost).¹⁸

Management rozvoje z hlediska jeho implementace do mikroregionů je důležité vnímat ze tří různých úhlů pohledu, a to z hlediska:

- Řízení

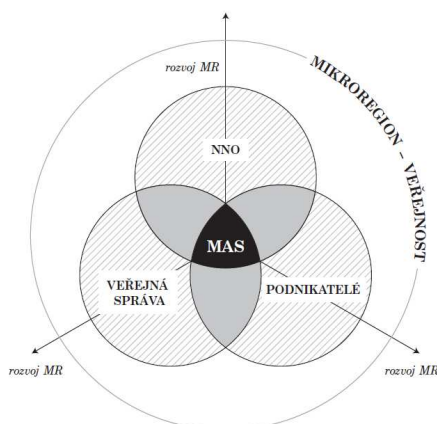
¹⁷ WOKOUN, R. et al. *Regionální rozvoj: Výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha, 2008. s. 470

¹⁸ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přešov, 2006. s. 35-36

- řízení rozvoje mikroregionů;
- Metod a technik práce
 - strategické plánování;
 - příprava projektů a aktivit;
 - financování rozvoje;
 - zapojování veřejnosti;
- Vyhodnocování činnosti mikroregionů
 - indikátory pro hodnocení efektivity managementu mikroregionů;
 - ekonomická efektivita managementu mikroregionů.¹⁹

2.3 Řízení „leaderovských“ mikroregionů

Principem místního partnerství (místní akční skupiny) podle metody LEADER je spolupráce zástupců veřejné správy, podnikatelské sféry a neziskového sektoru. Zástupců podnikatelů, zemědělců, spolků a sdružení musí být v orgánech MAS více než představitelů veřejné správy. Zastoupení veřejnost – podnikatelé – neziskové organizace přináší zcela nový typ spolupráce se synergickým efektem, který by nenastal, kdyby tři zmíněné sektory působily izolovaně.

Obr. 2. Schéma managementu rozvoje MAS.²⁰

¹⁹ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov, 2006. s. 47

²⁰ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov, 2006. s. 43

2.3.1 Řízení MAS

Minimální požadavky na MAS z hlediska programu LEADER jsou:

- právní subjektivita se statutárním zástupcem;
- účetní;
- programový výbor;
- výběrová komise.

Statutární zástupce zastupuje MAS navenek a je odpovědný za realizaci programů LEADER na území MAS včetně schválení a výběrů projektů určených k podpoře.

Účetní vede evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů. Vypracovává hlášení o průběhu realizace a monitorovací tabulky (pokud pro monitorování není vyčleněn jiný orgán).

Programový výbor zpracovává záměr a strategii rozvoje příslušného venkovského mikroregionu, schvaluje žádost MAS, schvaluje výběrová kritéria a výběr projektů provedený výběrovou komisí.

Výběrová komise provádí výběr projektů podle kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty, vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní.

Z hlediska managementu rozvoje je však dobré vytvářet další doplňkové struktury, které by měly být tvořeny sekretariátem, ve kterém působí manažer rozvoje (poradce, facilitátor, animátor), který koordinuje aktivity MAS, zpracovává konkrétní projekty subjektů-žadatelů, přijímá a registruje žádosti, provádí evidenci ostatních delegovaných činností, připravuje podklady pro programový výbor a výběrovou komisi a vyřizuje korespondenci. Poradce (facilitátor) zpravidla zpracovává žádost místní akční skupiny a pomáhá při zpracování záměru a výběru projektů.²¹

²¹ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov, 2006. s. 51-52

2.4 Strategické plánování

Strategické plánování ve veřejné správě se začalo rozvíjet v poměrně nedávné době. Teprve v 80. letech 20. století se začínají uplatňovat první strategické dokumenty při usměrňování sociálního a ekonomického rozvoje měst především ve Velké Británii a později i v dalších zemích západní Evropy. Strategické plánování se vyvíjí jako samostatný obor vedle územního plánování a postupně definuje svůj předmět činnosti jako hledání nástrojů pro ovlivňování rozvoje jednotlivých činností.²²

Vnější projevem strategického plánování jsou strategické (rozvojové či jiné) dokumenty. Členění, význam a obsah strategických dokumentů vychází nejčastěji ze zažité praxe. Při přípravě strategických dokumentů bývá využíváno buď tzv. expertního nebo komunitního přístupu. Expertní tvorba strategií představuje relativně uzavřený proces, který je založen především na participaci významných představitelů daného města či regionu (tzv. politických, ekonomických a společenských elit). Komunitní přístup naopak staví na otevřeném přístupu k plánování všem subjektům v rámci dané komunity, které se mohou zúčastnit všech fází přípravy dokumentu. Zapojována je i široká veřejnost.²³

2.4.1 Strategické dokumenty svazků obcí

Hlavní význam strategických dokumentů svazků obcí spočívá ve vyjasnění si společných zájmů, vizí a cílů spolupracujících obcí. V případě svazku obcí je vhodné soustředit jednotlivé úrovně strategického plánování (strategie, program, plán) do jednoho dokumentu, obvykle označovaného jako strategie. Jednotlivé části jsou vzhledem ke svému charakteru aktualizovány v různých intervalech. Jejich zařazení v jednom dokumentu podporuje naplňování celkových cílů strategie.

Členění strategického dokumentu:

- Analytická část
 - profil území, situační analýza;

²² PERLÍN, R., BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha, 2006. s. 7

²³ GALVASOVÁ, I. et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno, 2007. s. 74

- SWOT analýza;
- Strategická část
 - vize;
 - priority;
 - opatření;
 - aktivity;
- Implementační část
 - implementace.²⁴

2.4.2 Analytická část

Analytická část strategie je tvořena situační analýzou a SWOT analýzou.

Situační analýza, která charakterizuje profil regionu, je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategického dokumentu území. Fakta a poznatky získané při zpracování situační analýzy mikroregionu jsou východiskem a hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. Situační analýza vede k nalezení charakteristických rysů místní ekonomiky, místních zvláštností a zhodnocení vývojových trendů na pozadí obecných trendů vývoje na regionální a národní úrovni.

SWOT analýza vychází z popisů, výstupů a dílčích závěrů situační analýzy. Obsahuje souhrnné hodnocení silných stránek (Strengths) a slabých stránek (Weakness), příležitostí (Opportunities) a ohrožení (Threat). Představuje základ pro formulaci strategických cílů, priorit a rozvojových aktivit. SWOT analýza je rovněž nezbytná pro identifikaci negativních tendencí rozvoje a stanovení disparit (nerovností) v území. Při zpracování SWOT analýzy je třeba odlišit vnitřní a vnější analýzu. Z vnitřní analýzy vyplývají silné a slabé stránky mikroregionu a z vnější analýzy příležitosti a hrozby.²⁵

²⁴ GALVASOVÁ, I. et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno, 2007. s. 76

²⁵ LABOUNKOVÁ, V. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno, 2009. s. 19-20

V části silných a slabých stránek SWOT analýza sleduje současný stav území. Ohodnocuje to, co je v oblasti dostupné, ať už negativní nebo pozitivní. Zároveň bere na zřetel fakt, že to, co je slabou stránkou v současnosti, jí nemusí být i v budoucnosti a naopak.

V části příležitosti a možných ohrožení/bariér se koncentruje na rozvoj území z pohledu budoucnosti a hledá možnosti. Jde tedy o dynamický obraz současné situace. Jejím základem je popis území ale také předchozí analýza silných a slabých stránek. Je to druh syntézy původní informace pro tvorbu rozhodnutí o tom, co ze současného stavu představuje rozvojovou příležitost z pohledu budoucnosti, na čem lze stavět a která rizika je třeba vzít do úvahy. Je to poslední krok před rozhodováním o rozvojových prioritách.

SWOT analýza v rámci strategie musí vycházet jednak z objektivních údajů a zároveň ve smyslu principu „zdola nahoru“ v rámci přístupu Leader i ze subjektivních informací obyvatel – účastníků interaktivního sestavování strategie.²⁶

Je vhodné si dopředu rozhodnout, jaký způsob zpracování SWOT zvolit pro konkrétní mikroregion. První přístup je rozdělení SWOT analýzy do několika základních oblastí. Následující čtyři oblasti umožňují vyčerpávajícím způsobem popsat území:

- hospodářský rozvoj;
- infrastruktura;
- lidské zdroje;
- rozvoj území.

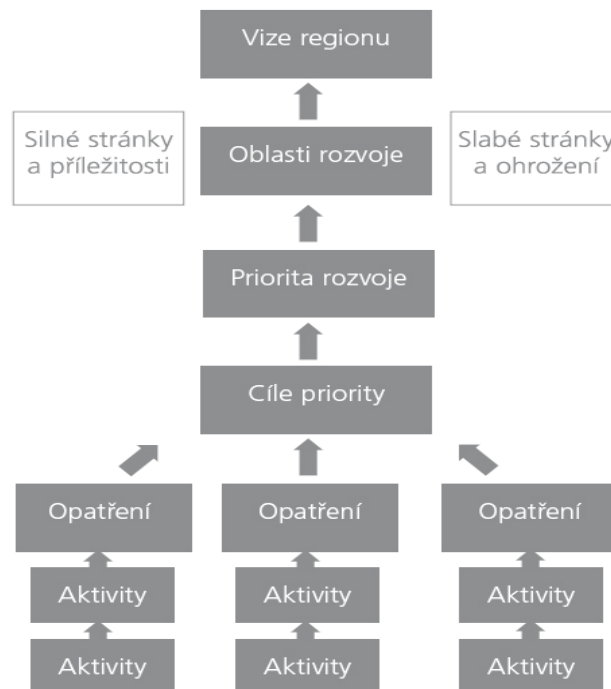
Druhým přístupem je zpracování jedné SWOT analýzy pro všechny tematické oblasti dohromady.²⁷

²⁶ TVRDOŇOVÁ, J. *Hodnocení strategií místního rozvoje venkova a strategií/záměrů v rámci přístupu Leader a jejich institucionálního zabezpečení*. Praha, 2009. s. 23

²⁷ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov, 2006. s. 73

2.4.3 Strategická část

Strategická (návrhová) část dokumentu obsahuje vize, oblasti rozvoje, priority, opatření, aktivity.

Obr. 3. Schéma návrhové části strategie.²⁸

Správně a výstižně formulovaná souhrnná vize mikroregionu významně ovlivňuje zaměření strategie rozvoje mikroregionu. Vize by měla být konkrétní a charakterizovat stav, kterého chce mikroregion na svém území v časovém horizontu pořizované strategie rozvoje dosáhnout.

Oblasti rozvoje představují směrné ukazatele pro rozvoj regionu a informaci o stavu, kterého by mělo být dosaženo. Stanovení cílů musí být jasné a stručné. Cíle se odvozují od vize regionu o jeho budoucím vývoji a SWOT analýzy. Měly by využívat silné stránky a eliminovat slabé stránky mikroregionu, dále by měly využívat příležitosti rozvoje a reagovat na ohrožení rozvoje mikroregionu. Cíle rozvoje mikroregionu musí být v souladu se strategickými cíli strategie rozvoje kraje.

Priorita je přednostní směr řešení pro dosahování příslušného cíle. Ke každému cíli pro problémový okruh bude existovat zpravidla více než jedna priorita. Časový horizont pro jejich trvání může být různý, ale vždy v rámci časového úseku, pro který se strategický dokument mikroregionu připravuje.²⁹

Opatření již představuje zcela konkrétní nástroj strategického rozvoje, který musí jasně formulovat co, kdy, kde, kdo, a za kolik chceme v řešeném území zajistit nebo podporovat. Ve výjimečných případech je možné navrhnout pro některá opatření, která jsou organizačně náročnější nebo věcně rozsáhlejší členění na podopatření. Každé opatření pak může mít například strukturu:³⁰

- název opatření;
- předmět podpory;
- operační cíle opatření;
- forma podpory;
- koneční příjemci;
- územní zaměření podpory;
- předpokládaná výše podpory;
- návrh alokace na opatření.

2.4.4 Implementační část

Implementační část strategie je tvořena akčním plánem. Akční plán je prováděcím dokumentem, který naplňuje strategický dokument mikroregionu. Jedná se o zcela konkrétní nástroj řízení, jehož úkolem je určit co, kdo, kdy a kde má udělat, aby cíle byly naplněny. V implementační fázi rozhodne Valná hromada mikroregionu o schválení, příp. neschvále-

²⁸ ŠKRABAL, I. et al. *Základní dovednosti manažera rozvoje venkova*. Přerov, 2007

²⁹ LABOUNKOVÁ, V. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno, 2009. s. 21-22

³⁰ PERLÍN, R., BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha, 2006. s. 42

ní projektů obsažených v akčním plánu. Akční plán by měl být sestaven pro období dvou let. V rámci akčního plánu bude uvedeno, které projekty v rámci jakých cílů a priorit budou v daném období podporovány, jaký způsob podpory bude pro daný projekt využit, kdy bude dokončen a kdo bude zodpovědný za jeho realizaci.³¹

2.4.5 Hodnocení strategie

Hodnocení realizace strategického plánu se odehrává ve dvou rovinách:

- Hodnocení realizace opatření z hlediska cílů, kterými jsou vymezeny jednotlivé priority. Zaměřena by měla být na zjištění, zda výsledky realizovaných aktivit vedou ke stanoveným cílům. Ideální je přitom tyto cíle kvantifikovat, aby zaznamenané tendence v území mohly být poměřovány nějakou cílovou (ideální) hodnotou.
- Monitoring realizace opatření se odehrává po uplynutí aktuálního období akčního plánu, prostřednictvím výroční zprávy mikroregionu. Výroční zpráva by měla být zveřejněna na internetu a na úředních deskách v obcích. Je sestavována jedenkrát ročně.

Pro hodnocení úspěšnosti realizace (či postupu realizace) strategických cílů se využívají tzv. programové indikátory – vyčíslitelné ukazatele, které dovolují stanovit, jak daleko je skutečnost od cílové hodnoty uvedené ve strategickém plánu programu. Z toho důvodu by i jednotlivé cíle strategického cíle měly být jasně definovány a především by měly být konkrétní a vyčíslitelné. Při užití obecně formulovaných cílů nelze pro kontrolu naplňování vůbec využít indikátorů.³²

2.5 Strategie mikroregionu dle metodiky LEADER

Mikroregion, který využívá finančních prostředků z programu LEADER musí prostřednictvím místní akční skupiny zpracovat vlastní rozvojovou strategii regionu. Ty jsou pak v rámci cílené podpory prostřednictvím ministerstva zemědělství vybrány a získají podpo-

³¹ LABOUNKOVÁ, V. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno, 2009. s. 23

³² ŠKRABAL, I. et al. *Základní dovednosti manažera rozvoje venkova*. Přerov, 2007. s. 16

ru. Vybrané MAS poté vyhlásí výzvu k předkládání projektových záměrů v rámci svých strategií a vyberou ty, které doporučí k podpoře. Rozhodování o výběru samotných projektů pak následně probíhá přímo v regionech – místních akčních skupinách prostřednictvím výzev v rámci „mikroregionálních grantových schémat“.³³

2.5.1 Integrovaná strategie

Jako dobrá praxe se ukazuje přístup, kdy má MAS zpracovanou jednu zastřešující, tzv. integrovanou, strategii rozvoje území, která se zaměřuje na všechny problémové oblasti regionu a není omezena výčtem podporovaných aktivit v rámci programu LEADER. Z této strategie jsou následně do žádostí v programech LEADER vybírána témata a činnosti, které jsou v souladu se zaměřením příslušného programu. Tento přístup je vhodný jak z pohledu zajištění systematického rozvoje území (jsou nastaveny dlouhodobé cíle a rámec aktivit), tak z pohledu efektivní organizace strategického plánování. Pokud je integrovaná strategie zpracována komunitním způsobem – tedy se zapojením všech členů MAS, aktérů na území a veřejnosti – není nutné komunitním způsobem projednávat i jednotlivé žádosti do programů LEADER. Žádost může připravit na základě integrované strategie management MAS a schválit ji např. valná hromada či programový výbor MAS.³⁴

2.5.2 Strategický plán LEADER

Strategický plán LEADER (SPL) vymezuje možné oblasti podpory na základě podmínek Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013. SPL, jako ucelenou strategii místního rozvoje, navrhuje místní akční skupiny. V POV 2007 – 2013 jsou ve vztahu k ose LEADER definována následující témata:

- zlepšení kvality života ve venkovských oblastech ;
- posílení ekonomického potenciálu;

³³ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přešov, 2006. s. 80

³⁴ PELCL, P. et al. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin*. Plzeň, 2008. s. 20

- zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova.³⁵

Rozsah SPL je maximálně 60 stran (bez příloh) a je daná jeho závazná osnova včetně číslování jednotlivých kapitol. Strategický plán Leader může být součástí integrované strategie území.

2.5.3 Projektové fiche

Součástí strategie musí být zpracovány projektové náměty, tzv. fiche. Fiche opatření (dále jen Fiche) je stručný popis navržených opatření stanovených místní akční skupinou v souladu se SPL. Cíl jednotlivé Fiche musí být přiřazen k cílům jednoho z opatření PRV, která mohou být realizována přes osu IV. Fiche musí obsahovat:

- název projektu;
- nositel, zdůvodnění (popis konkrétního problému, který je navrhovaným projektem řešen);
- cíl námětu, výstupy projektu, hlavní aktivity, umístění projektu;
- předpokládané náklady, financování, období realizace;
- soulad se strategií – jednotlivou prioritou, opatřením strategie;
- kontaktní údaje – zodpovědná osoba, členství v MAS, datum podání.³⁶

2.5.4 Projekty MAS

Projekt je v nejširším slova smyslu záměrně naplánovaná, zpracovaná a uskutečněná aktivity. Důležitým předpokladem dobré přípravy a úspěšné realizace každého projektu je jeho srozumitelné a naprosto jednoznačné zadání. Z hlediska mikroregionů se jedná především o propojení a provázání aktivit a záměrů všech klíčových partnerů v mikroregionu s cílem společného postupu při rozvoji daného území. Takto vzájemně ucelený a provázaný postup

³⁵ *Program rozvoje venkova ČR*. [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW: < http://eagri.cz/public/eagri/file/40890/PRV__leden2010.pdf >

³⁶ *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty PRV ČR 2007-2011: Opatření IV.1.1 Místní akční skupina*. Praha, 2009. s. 23

přípravy projektu je považován jako integrovaný. Uskutečnění projektu vyžaduje tři postupné a svou povahou odlišné kroky:

- úvodní projektovou přípravu – formulaci záměru, úmyslu či aktivit a konkrétních způsobů jejich naplnění;
- přípravu projektové žádosti – zpracování projektu dle přesně vymezených a jednotlivými programy určených pravidel, dle závazné osnovy;
- vlastní realizaci projektu – po oficiálním schválení a zahájení akce, realizace připravených aktivit, čímž dojde k dosažení cílů projektu jako celku.

Zpracovaný projekt v rámci programů LEADER znamená uplatnění a implementaci strategie nebo její části v soutěži o finanční pomoc v souhrnu vyhlášených programů.³⁷

2.6 Závěr teoretické části

V teoretické části diplomové práce byly zpracovány podklady, které budou dále využity v její praktické části. Byly charakterizovány základní principy metody LEADER a popsán management rozvoje mikroregionů pracujících na principu místního partnerství.

³⁷ ŠKRABAL, I. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov, 2006. s. 82-83

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 MAS LUHAČOVSKÉ ZÁLESÍ

Místní akční skupina Luhačovské Zálesí, o.p.s. je sdružení fyzických a právnických osob soukromého, neziskového a veřejného sektoru, které spojuje snaha podílet se na obnově a všestranném rozvoji regionu regionu Luhačovské Zálesí.

3.1 Historie vzniku MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s.

Místní akční skupina Luhačovské Zálesí, o.p.s (MAS LZ) vznikla v roce 2007, kdy došlo k založení Luhačovského Zálesí, obecně prospěšné společnosti, která působí jako zřizovatel MAS LZ. Základním kamenem na cestě k dnešní podobě MAS LZ bylo založení mikroregionu Luhačovské Zálesí (MLZ) v roce 1999, tehdy ještě zvaného Sdružení obcí mikroregionu Luhačovské Zálesí. V průběhu roku 2003 z iniciativy valné hromady mikroregionu probíhala jednání, která vyústila v rozhodnutí založit místní akční skupinu. Tento proces byl zakončen ustavujícím setkáním zakladatelů MAS mikroregionu Luhačovské Zálesí dne 24. září 2003 v Pozlovicích. Zakládajícími členy v roce 2003 bylo těchto 8 subjektů: Město Luhačovice, Město Slavičín, Obec Pozlovice, Nadace Jana Pivečky, Region 2000 plus. o.p.s., MORESPOL, s.r.o., GISarch studio, s.r.o., Mgr. Marek Nesázal (Valašský šenk Ogar).

Dne 18. března 2004 bylo schváleno přistoupení nových členů MAS - Obce Velký Ořechov a Obce Biskupice. MAS byla rozšířena na 10 členů při zachování vyváženého poměru veřejnoprávních a podnikatelských či neziskových subjektů. Téhož roku také došlo na jednání MAS ve Slavičíně ke schválení organizační struktury MAS (Programový výbor, Hodnotitelská komise, Monitorovací výbor), přičemž vedoucím MAS byl schválen Ing. Pavel Studeník, současný předseda správní rady Luhačovské Zálesí, o.p.s.

V roce 2007 bylo na základě vyhodnocení dosavadní činnosti MAS Luhačovské Zálesí rozhodnuto o transformaci MAS s cílem jednoznačně vymezit její právní subjektivitu. S přihlédnutím k dostupným informacím o úspěšných MAS bylo schváleno, že ve spolupráci s mikroregionem Luhačovské Zálesí bude založena obecně prospěšná společnost, která bude zřizovatelem MAS. Zájemci o spolupráci se členy této MAS budou tak činit na základě podpisu Rámcové partnerské smlouvy tak, aby vždy byla naplněna pravidla pro MAS - max. 49 % budou zástupci veřejného sektoru, min. 51 % podnikatelské a neziskové sféry.

Celý proces formování MAS byl završen rozhodnutím valné hromady MLZ ze dne 10. dubna 2007 o založení obecně prospěšné společnosti Luhačovské Zálesí. Na základě dokončení této transformace bylo přistoupeno k podpisu Rámcových partnerských smluv a změně členů MAS.

V roce 2008 došlo k několika významným změnám v rámci členské základny MAS. Vzhledem k vzrůstajícímu zájmu o členství v MAS ze strany subjektů ze soukromého a neziskového sektoru mohlo dojít ke vstupu všech zainteresovaných obcí mikroregionu Luhačovské Zálesí do pléna MAS, což přispělo k lepšímu zastoupení všech částí zájmového území MAS při její činnosti. Zároveň tím došlo k navýšení členské základny takřka k počtu 50ti subjektů.³⁸

3.2 Území MAS LZ

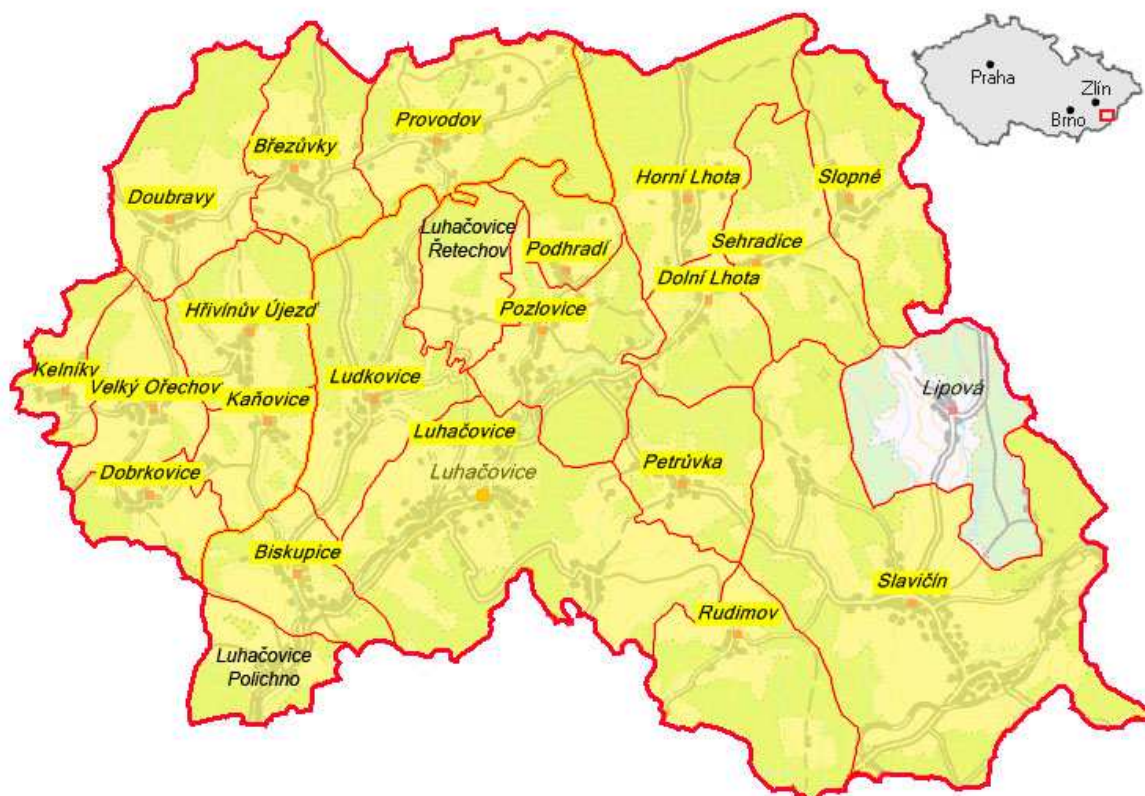
Území MAS LZ se nachází v jihovýchodní části Zlínského kraje v blízkosti hranic České republiky a Slovenska. Mikroregion sousedí ve východní části s mikroregionem Jižní Valašsko a MAS Ploština, o.s., na jihu s mikroregionem a MAS Bojkovsko, o.s., v západní části s mikroregionem Za Moravů, na severu se Zlínskem a na severovýchodě s Vizovickem.

V současné době působí MAS LZ na území 20 obcí: Biskupice, Březůvky, Dobrkovice, Dolní Lhota, Doubravy, Horní Lhota, Hřivinův Újezd, Kaňovice, Kelníky, Ludkovice, Luhačovice, Petrůvka, Podhradí, Pozlovice, Provodov, Rudimov, Sehradice, Slavičín, Slopné, Velký Ořechov. V roce 2009 vystoupila ze sdružení Obec Lipová. Celková rozloha území činí 208 km², což představuje 17% území okresu Zlín. Žije zde více jak 22 tisíc obyvatel při průměrné hustotě 106 obyvatel/1 km².

Největšími obcemi podle počtu obyvatel jsou města Luhačovice a Slavičín. V těchto dvou městech žije přibližně 55 % z celkového počtu obyvatel MLZ. Jinak zde mají význačné místo malé obce (16 obcí do 1000 obyvatel, z nichž 7 má do 500 obyvatel).

³⁸ *MAS Luhačovské Zálesí*. [online]. [cit. 2010-03-22].

Dostupné z WWW: < <http://www.luhacovskezalesi.cz/MAS/> >

Obr. 4. Působnost MAS LZ.³⁹

3.2.1 Členění území MAS LZ

Ze správního hlediska je region rozdělen na dva subregiony. Subregion Velký Ořechov (Březůvky, Doubravy, Hřivínův Újezd, Kaňovice, Kelníky, Dobrkovice, Velký Ořechov) spadá pod správní středisko Statutárního města Zlín, subregion Luhačovicko a Slavičínsko spadá pod správní město Luhačovice.

Území mikroregionu je převážně venkovskou oblastí, která se dá rozčlenit na tři subregiony:

- Slavičínsko – zemědělsko-průmyslová oblast mikroregionu - vymezena městem Slavičín (včetně jeho místních částí Divnice, Hrádek na Vlárské dráze, Nevšová) a obcemi Petrůvka a Rudimov;

³⁹ MAS Luhačovské Zálesí. o.p.s. [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupné z WWW: < <http://mapy.mmc.cz> >

- Luhačovicko – oblast charakteristická lázeňstvím se specifickým zaměřením na cestovní ruch a volno-časové aktivity - vymezena městem Luhačovice (včetně místních částí Kladná-Žilín, Polichno, Řetečov) a obcemi Pozlovice, Podhradí, Ludkovice, Biskupice, Provodov;
- Velký Ořechov – zemědělská oblast mikroregionu – vymezena obcemi Březůvky, Doubravy, Hřivinův Újezd, Kaňovice, Kelníky, Dobrkovice, Velký Ořechov.

3.2.2 Spojitost území MAS LZ

Základním bodem mikroregionu je spojovací prvek – město Luhačovice. Je centrem cestovního ruchu území MAS a leží na „dopravní křižovatce“ celého mikroregionu. Dalším spojovacím prvkem je území CHKO Bílé Karpaty a PP Vizovické vrchy, které se rozprostírají na významné ploše území MAS a tím limitují a současně předurčují rozvojové možnosti území. Všechny obce spojuje podobná etnická skladba obyvatelstva, přírodní podmínky, hospodářsko - výrobní předpoklady, sociální podmínky a další faktory ovlivňující projevy kultury.

3.3 Organizační členění MAS LZ

Organizační struktura MAS LZ vychází ze Statutu společnosti Luhačovské Zálesí, o.p.s. schváleného radou společnosti dne 27. června 2007 a aktualizovaného dne 20. října 2008. Tvoří ji:

- Správní rada - je statutárním orgánem společnosti, rozhoduje o veškeré činnosti společnosti a o použití finančních prostředků. Pro potřeby hospodaření schvaluje interní předpisy.
- Ředitel řídí běžnou činnost společnosti, kontroluje výkon delegovaných řídicích a administrativních činností MAS a vede seznam její členů a zástupců.
- Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti, prozkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu, nejméně jedenkrát ročně podává zprávu správní radě o výsledcích své kontrolní činnosti, dohlíží na to, že společnost vyvíjí činnost v souladu se zákony, Listinou nebo Statutem, svolává mimořádné zasedání správní rady, jestliže to vyžadují zájmy společnosti.

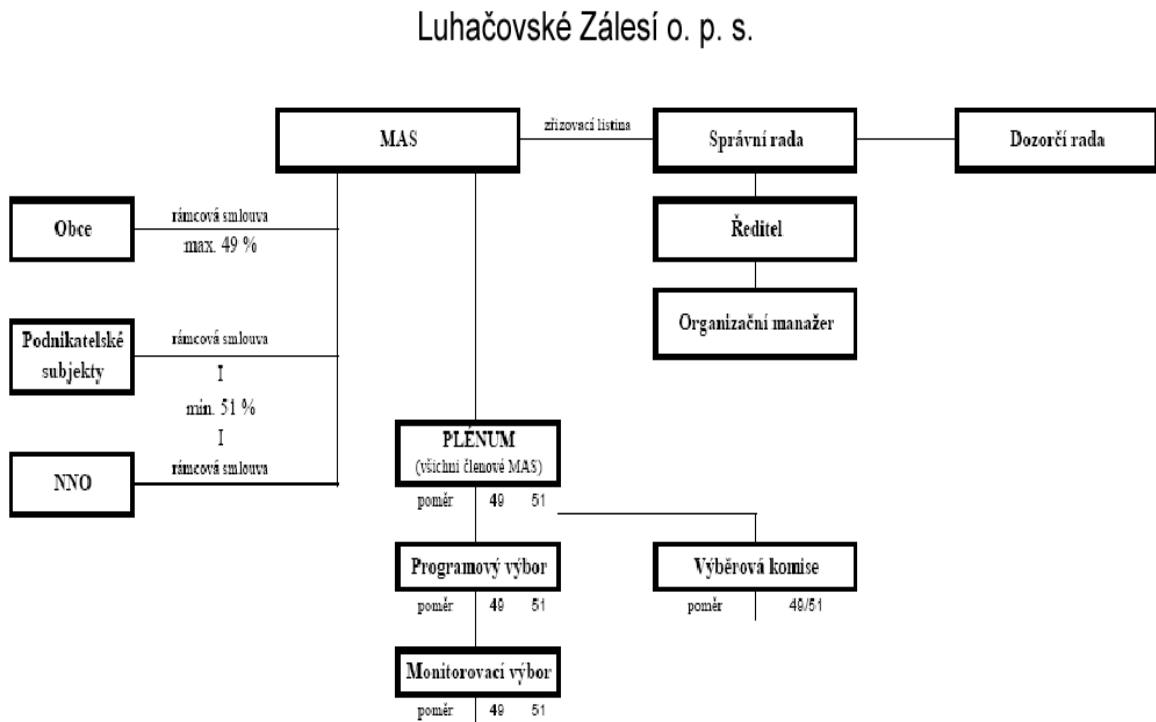
- Místní akční skupina - tvoří ji právnické a fyzické osoby soukromého i veřejného sektoru, poměr členů veřejného a soukromého sektoru v místní akční skupině musí být vždy alespoň maximálně 49 % členů z veřejného sektoru, alespoň 51 % členů ze soukromého sektoru.⁴⁰
- Plénum regionu Luhačovské Zálesí – je tvořeno statutárními zástupci všech členů místní akční skupiny. Schvaluje strategii dalšího rozvoje regionu LZ, ukládá úkoly programovému výboru, schvaluje záměr MAS.
- Programový výbor je odborným orgánem MAS. Připravuje aktualizace strategie rozvoje regionu, schvaluje znění jednotlivých opatření vedoucích k naplňování strategie rozvoje, navrhuje plénu záměry místní akční skupiny, schvaluje výběrová kritéria pro výběr projektů, schvaluje výsledky výběrů jednotlivých realizačních projektů podle doporučení výběrové komise, potvrzuje projekty určené k realizaci, jmenuje členy výběrové komise MAS, jmenuje členy výkonného monitorovacího výboru místní akční skupiny.
- Výběrová komise místní akční skupiny je výkonným orgánem programového výboru. Provádí výběr projektů podle výběrových kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty, vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní.
- Výkonný monitorovací výbor - aktivně monitoruje realizované projekty, kontroluje plnění podmínek prováděných projektů, navrhuje a realizuje schválené změny v činnosti MAS, zpracovává podklady pro jednání programového výboru, zpracovává znění záměru MAS, zpracovává znění opatření vedoucích k naplnění obecně prospěšných činností společnosti. Činnost výkonného monitorovacího řídí organizační manažer MAS.
- Organizační manažer MAS - vykonává veškeré administrativní úkony spojené s činnostmi a chodem MAS a zároveň funkci primárního prostředníka mezi veřejností

⁴⁰ *Statut společnosti Luhačovské Zálesí o. p. s.* [online]. [cit. 2010-03-26].

Dostupné z WWW: < http://www.luhacovskezalesi.cz/download/file_32.pdf>

a orgány MAS. Manažerem MAS byl jmenován Mgr. et Bc. Roman Kašpar, který je od 1. září 2008 kmenovým zaměstnancem MAS LZ.

- Účetní MAS – zabezpečuje účetní evidenci a hospodaření s finančními prostředky a majetkem MAS, nese odpovědnost za správnost účetní evidence. Externí účetní MAS je Ing. Vladimíra Holečková.

Obr. 5. Struktura organizace Luhačovské Zálesí, o. p. s.⁴¹

Podrobnější složení MAS LZ je uveden v příloze (PII). V současné době je poměr zastoupení veřejného a soukromého sektoru 46% : 54%.

⁴¹ MAS Luhačovské Zálesí. [online]. [cit. 2010-03-25].

Dostupné z WWW: < <http://www.luhacovskezalesi.cz/MAS/> >

3.4 Strategie MAS LZ

Současná strategie MAS LZ vychází z několika strategických dokumentů, které byly v minulosti na daném území realizovány. Jedná se o především o Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí 2002-2012, dále pak o rozvojovou strategii „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“, která se odvíjela od pravidel dotačního programu LEADER ČR 2007.

3.4.1 Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí 2002-2012

Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí na období 2002-2012 vznikl v roce 2001. Jedná se o integrovanou strategii území a předurčuje 5 hlavních prioritních os rozvoje tohoto území.

Prioritní osa č. 1 „Ekonomický rozvoj“:

- Opatření č. 1: Vytvoření podmínek pro příliv investic do mikroregionu;
- Opatření č. 2: Rozvíjet předpoklady pro malé a střední podnikání s cílem zamezit zaostávání oblasti;
- Opatření č. 3: Zvýšit technologickou úroveň, produktivitu práce, zavádět progresivní technologie;
- Opatření č. 4: Rozvíjet funkční systém poradenství a informatiky pro podnikatele;
- Opatření č. 5: Rozvoj meziregionální a mezinárodní spolupráce a kooperace;
- Opatření č. 6: Podporovat zemědělství a lesnictví jako hlavní nástroj pro obnovu venkova a krajiny.

Prioritní osa č. 2 „Technická infrastruktura“:

- Opatření č. 1: Komunikace;
- Opatření č. 2: Plynofikace;
- Opatření č. 3: Vodovody;
- Opatření č. 4: Kanalizace včetně ČOV;
- Opatření č. 5: Specifické projekty technické infrastruktury.

Prioritní osa č. 3 „Technická infrastruktura“:

- Opatření č. 1: Udržet nezaměstnanost na sociálně únosné úrovni;
- Opatření č. 2: Vytvářet rovnocenné podmínky a možnosti pro obyvatelstvo v jednotlivých obcích v oblasti vzdělávání;
- Opatření č. 3: Vytvářet rovnocenné podmínky a možnosti pro obyvatelstvo v jednotlivých obcích mikroregionu v oblasti kultury;
- Opatření č. 4: Zajistit dostupnost sociálních služeb a zdravotní péče pro všechny obyvatele;
- Opatření č. 5: Zlepšit přístup občanů k bydlení;
- Opatření č. 6: Ztotožnění obyvatel s mikroregionem;
- Opatření č. 7: Přeshraniční spolupráce v oblasti lidských zdrojů.

Prioritní osa č. 4 „Životní prostředí“:

- Opatření č. 1: Ochrana, rozvoj a využití přírodního potenciálu;
- Opatření č. 2: Hospodaření s vodami;
- Opatření č. 3: Zlepšení stavu ovzduší;
- Opatření č. 4: Kontinuální environmentální politika.

Prioritní osa č. 5 „Lázeňství a cestovní ruch“:

- Opatření č. 1: Zlepšit propagaci lázní a mikroregionu v ČR i zahraničí;
- Opatření č. 2: Zvýšení hospodářského významu a přínosu cestovního ruchu;
- Opatření č. 3: Zlepšení kvality služeb ubytovacích a stravovacích zařízení;
- Opatření č. 4: Vytváření informačních, marketingových, vzdělávacích a jiných služeb pro rozvoj cestovního ruchu;
- Opatření č. 5: Trvale zlepšovat podmínky pro všestranné kulturní, sportovní a společenské aktivity obyvatel;

- Opatření č. 6: Péče o kulturní dědictví.⁴²

3.4.2 Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity

Na základě cílevědomého sběru projektových záměrů v regionu a jejich následné analýzy se postupně vyhodnocovaly potřeby obcí a soukromých subjektů v Luhačovském Zálesí, což vedlo za pomoci externích spolupracovníků MAS k vytvoření ucelené rozvojové strategie pod názvem „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“. Tato strategie byla v srpnu roku 2007 předložena na MZ ČR, přičemž v konkurenci přibližně 50-ti dalších obdobných rozvojových plánů dosáhla jednoho z nejlepších bodových hodnocení. Obsahovala 2 priority:

- Kvalita života na venkově – cílem byla podpora aktivit vedoucích k rozvoji podnikání a zvyšování zaměstnanosti, diversifikaci nezemědělských aktivit, zlepšování stavu životního prostředí, technické a dopravní infrastruktury, vzhledu obcí, rozvoj lidských zdrojů a společenského, kulturního i sportovního života v obcích, šetrné využívání přírodních zdrojů a zhodnocování kulturního dědictví regionu;
- Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství – většina území MAS patří do CHKO Bílé Karpaty. Uchování a údržba krajinného rázu je zabezpečena především ze strany zemědělců a lesních firem. Cílem této priority byla modernizace zemědělských podniků v území a jejich stabilizace, vytvářet podmínky pro investice a jejich další rozvoj.

3.5 Strategický plán LEADER 2007 - 2013

Na základě komparace Strategického plánu rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí 2002-2012 a dokumentu „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“ byl zpracován v roce 2008 Strategický plán Leader pro PRV 2007-2013. Tato rozvojová strategie MAS LZ byla podpořena a schválena na jaře 2009 pod názvem Strategický plán Leader 2007 – 2013, s hlavním mottem: Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity. Podpisem tzv. Dohody o poskytnutí financí z Programu rozvoje venkova ČR se správcem programu

⁴² REGION 2000 plus, o. p. s. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí*. Luhačovice, 1999

(Státní zemědělský intervenční fond – SZIF) může být prostřednictvím MAS LZ v daném období přerozděleno na rozvojové projekty v regionu kolem 50 mil. Kč.

Pro účely naplnění Strategického plánu LEADER z Programu rozvoje venkova v období 2007-13 sestavila MAS LZ dvě priority:

- Priorita 1 – Rozvoj prosperity regionu;
- Priorita 2 – Rozvoj zdraví a krásy regionu.

Nástrojem naplňování prioritních os jsou jednotlivé fiche, kterých bylo stanoveno sedm. V nich jsou již cíle MAS zasazeny do reálného a proveditelného rámce s jasně stanovenými pravidly, postupy a kritérii, které respektují definované prioritní oblasti.

3.5.1 Priorita 1 – Rozvoj prosperity regionu

V rámci priority 1 jsou podporovány složky ekonomické a enviromentální. Cílem této priority je:

- zvýšení konkurenceschopnosti drobných, malých a středních podniků;
- podpora rozvoje podnikání v cestovním ruchu mimo centra turismu;
- zachování a podpora rozvoje tradičních průmyslových a zemědělských oborů;
- zvýšení různorodosti venkovské ekonomiky.

Pro tuto prioritu byly stanoveny 4 fiche:

1. FICHE 1 – Rozvoj cestovního ruchu pro podnikatelské subjekty. Cílem fiche je rozvoj drobného a malého podnikatelského zázemí v oblasti cestovního ruchu. V rámci této fiche jsou podporovány záměry na výstavbu nebo rekonstrukci malokapacitních ubytovacích zařízení, budování a rekonstrukci doprovodné infrastruktury pěších tras, cyklotras, hippostezek. Prioritně jsou podporovány inovativní záměry, které přilákají nový typ návštěvníků.
2. FICHE 2 – Rozvoj drobného a malého podnikání. Cílem fiche je rozvoj stávajících hospodářských činností, vytváření nových pracovních míst a diverzifikace ekonomických aktivit. V rámci této fiche jsou podporovány záměry, které umožní zakládání nových a rozvoj existujících mikropodniků včetně nových živností v oblasti výroby a zpracování. Podporovány jsou podniky se zaměřením na doplňkovou a

řemeslnou výrobu mimo zemědělskou výrobu především s využitím místních zdrojů. Upřednostňovány jsou záměry, které budou rozvíjet tradiční obory regionu (strojírenství, zámečnictví a obuvnictví).

3. FICHE 3 – Zvýšení hodnoty tradičních místních produktů. Cílem fiche je zlepšení zpracování a marketingu tradičních výrobků a produktů, zvýšení konkurenceschopnosti a ekonomické výkonnosti zpracovatelských podniků. V rámci této fiche jsou podporovány záměry vedoucí ke zvýšení výkonnosti zpracovatelských podniků, na rozvoj nových odbytišť pro zemědělské produkty a zlepšení marketingu zemědělských produktů. Upřednostňovány jsou projekty, které podporují rozvoj tradičních zemědělských produktů Luhačovského Zálesí a jejich začlenění do národních a regionálních značek kvality (Klasa, Perla Zlínska, aj.).
4. FICHE 4 – Podpora zemědělských podniků. Cílem fiche je zlepšení ekonomické výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů. V rámci této fiche jsou podporovány záměry vedoucí k modernizaci zemědělských staveb a technologií pro rostlinnou i živočišnou výrobu. Modernizace zemědělských podniků přispěje k jejich konkurenceschopnosti a zvýšení efektivity činností, což přispěje k zaměstnanosti v zemědělství.⁴³

3.5.2 Priorita 2 – Rozvoj zdraví a krásy regionu

V rámci priority 2 jsou podporovány složky sociální a ekonomické. Cílem této priority je:

- zvýšení funkčnosti lesa a lesního prostoru;
- zvýšení atraktivity venkovského prostoru;
- zlepšení nabídky základních služeb;
- zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.

⁴³ MAS Luhačovské Zálesí, o. p. s. *Strategický plán Leader 2007 – 2013*. Pozlovice, 2008

Pro tuto prioritu byly stanoveny 3 fiche:

1. FICHE 5 – Zvýšení atraktivity lesní infrastruktury. Cílem fiche je zlepšení lesní infrastruktury pro potřeby lesního hospodářství a cestovního ruchu, posílení rekreační funkce lesa a bezpečnosti návštěvníků v lese. V rámci této fiche jsou podporovány záměry směřující na obnovu a budování lesní infrastruktury, lesních cest včetně souvisejících objektů. Upřednostňovány budou ucelené infrastruktury, které spojí turisticky význačné místa v regionu.
2. FICHE 6 – Obnova a rozvoj vesnic. Cílem fiche je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, zlepšení základních služeb a rozvoj investic, které zvýší atraktivitu území. V rámci této fiche jsou podporovány záměry na obnovu infrastruktury v obcích i mimo obce, které zlepší dopravní spojení k význačnému bodu obce (podnikatelský areál, sportovní, kulturní areál apod.), včetně doprovodné infrastruktury, popř. propojí více obcí.
3. FICHE 7 – Zvýšení kvality občanského vybavení a služeb v obcích. Cílem fiche je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech prostřednictvím zvýšení kvality a rozsahu služeb, včetně zlepšení podmínek pro rozvoj spolkového života, volnočasových aktivit a veřejné správy. V rámci této fiche jsou podporovány záměry směřující k obnově a výstavbě objektů pro sociální služby, volnočasové aktivity, činnosti spolkových a neziskových organizací, vzdělání, veřejnou správu a základní obchodní vybavenost. Důraz je kladen na umožnění volnočasových aktivit a spolkového života v obcích především dětem, matkám s dětmi, mládeži a seniorům.⁴⁴

3.5.3 Finanční plán podle fichí

Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé fiche je nastaveno na základě dohody programového výboru MAS LZ a z výsledků veřejné diskuze s obyvateli a podnikateli.

⁴⁴ MAS Luhačovské Zálesí, o. p. s. *Strategický plán Leader 2007 – 2013*. Pozlovice, 2008

Tab. 2. Rozdělení finančních prostředků mezi fiche na celé období.⁴⁵

FICHE		%
FICHE 1	Rozvoj cestovního ruchu pro podnikatelské subjekty	20,0
FICHE 2	Rozvoj drobného a malého podnikání a nezemědělských činností	15,0
FICHE 3	Zvýšení hodnoty tradičních místních produktů	2,5
FICHE 4	Podpora zemědělských podniků	2,5
FICHE 5	Zvýšení atraktivity lesní infrastruktury	20,0
FICHE 6	Obnova a rozvoj vesnic	20,0
FICHE 7	Zvýšení kvality občanského vybavení a služeb v obcích	20,0

⁴⁵ MAS Luhačovské Zálesí, o. p. s. *Strategický plán Leader 2007 – 2013*. Pozlovice, 2008

4 SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ MAS LZ

SWOT analýza je metoda, pomocí které lze definovat silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení regionu. Určení silných a slabých stránek je zaměřeno na vnitřní faktory území, které mají na regionální rozvoj v daném území pozitivní nebo negativní dopad. Příležitosti a ohrožení se zaměřují na vnější vlivy, které mají nadregionální platnost a region je zpravidla nemůže ovlivnit.

Základem pro zpracování předložené SWOT analýzy území MAS LZ byl strategický plán rozvoje mikroregionu⁴⁶, Strategický plán LEADER MAS LZ⁴⁷, Integrovaný plán rozvoje území Luhačovicka⁴⁸ a vlastní znalost problematiky regionu.

4.1 Silné stránky

- stabilizovaná a rozšířená síť základního školství;
- nárůst podílu osob se středním a vysokoškolským vzděláním;
- flexibilita a mobilita pracovní síly;
- vysoká odbornost osob ve strojírenství a obuvnictví v oblasti Slavičína a existence nevyužitých průmyslových výrobních ploch;
- vyšší podíl zaměstnanosti v terciérní sféře vzhledem ke Zlínskému kraji;
- nadregionální kulturně společenský význam území a udržování kulturních tradic;
- nízká míra migrace;
- přítomnost největších moravských lázní s kompletní lázeňskou a ubytovací infrastrukturou

⁴⁶ REGION 2000 plus, o. p. s. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí*. Luhačovice, 2001

⁴⁷ MAS Luhačovské Zálesí, o. p. s. *Strategický plán Leader 2007 – 2013*. Pozlovice, 2008

⁴⁸ *Integrovaný plán rozvoje území Luhačovicka*. [online]. [cit. 2010-04-01].

Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=62633&nid=7478&doctype=ART>>

- výskyt léčivých minerálních pramenů;
- velké množství kulturních a historických památek;
- dochované kulturní tradice Luhačovského Zálesí a jižního Valašska;
- vyšší příjmy z cestovního ruchu, zvláště z lázeňství, vysoký podíl zaměstnanosti ve službách spojených s cestovním ruchem;
- rozvinutá síť značených turistických cest v CHKO Bílé Karpaty a přírodního parku Vizovické vrchy;
- vysoký podíl lesních porostů vzhledem k rozloze mikroregionu;
- omezení intenzivního způsobu obdělávání zemědělské půdy a zavedení ekologického zemědělství;
- vysoká úroveň péče o krajinu;
- existence bývalých zemědělských objektů pro ekologicky šetrné činnosti;
- vhodné podmínky pro specializaci zemědělství na chov skotu a ovcí;
- velký podíl plynofikace a vodovodního řádu obcí v mikroregionu;
- ucelené pokrytí území rozvodnou sítí elektrické energie a internetovým připojením;
- dostatečná síť veřejné autobusové dopravy s dostupností krajského města Zlína;
- dostupnost železničního spojení se Slovenskou republikou a Brnem.

4.2 Slabé stránky

- Snižování předproduktivní složky a narůstání poproduktivní složky obyvatelstva;
- nedostatek pracovních příležitostí v primární a sekundární sféře;
- nezájem mladých lidí o vzdělání v učebních a řemeslných oborech;
- podprůměrná úroveň mezd;
- vysoká fluktuace zaměstnanců v důsledku sezónního zaměstnávání v lázeňství;
- nedostatečná podpora pro rozvoj malého a středního podnikání;

- nutnost rekonstrukce objektů vhodných pro podnikání a zemědělskou činnost (bývalé zemědělské farmy);
- nízká bonita zemědělské půdy;
- zastaralost zemědělské techniky;
- nedostatečná regionální propagace cestovního ruchu;
- nízká nabídka turistických cílů mimo oblast Luhačovicka;
- nedostatečná nabídka služeb a doprovodné infrastruktury pro nelázeňské turisty;
- špatný stav některých historických památek a objektů;
- nedostatečná nabídka pro zimní rekreaci;
- na území mikroregionu je nízká koncentrace cyklotras;
- horší technický stav komunikací, včetně místních a lesních komunikací;
- nedostatek parkovacích a odstavných ploch v obcích;
- nedostatečná vybavenost obcí ČOV a z toho plynoucí lokální znečišťování povrchových vod;
- nárůst vytápění rodinných domů tuhými palivy a s tím související zhoršení kvality ovzduší;
- nedořešená trasa vedení VVN 3x110 kV Slušovice – Slavičín.

4.3 Příležitosti

- Podpora začleňování obtížně zařaditelných skupin obyvatelstva na trhu práce, především absolventů škol;
- vzájemná spolupráce obcí při řešení problémů s obsazeností školských zařízení;
- přizpůsobení systému učňovského a středního školství potřebám trhu;
- rozšíření nabídky regionálních turistických produktů a jejich cílená propagace;
- podpora cestovního ruchu a rekreace v oblasti turistiky, cykloturistiky a agroturistiky;

- oprava historických památek a budování naučných stezek;
- výstavba nízkokapacitních ubytovacích zařízení;
- zvýšení podílu dlouhodobé rekreace a volného cestovního ruchu s pozitivními dopady na rozvoj zaměstnanosti;
- dobré možnosti venkovské turistiky spojené s atraktivitami v území;
- vybudování turistické stezky nadregionálního významu v oblasti Vizovických vrchů mezi hrady Starý Světlov, Sehrad, Rýsov, křížovou cestu Malenisko a vrchem Komoncem;
- odtěžení sedimentů z Luhačovické přehrady a tím lepší využití jejího rekreačního potenciálu;
- revitalizace krajiny s využitím programů ochrany přírody a rozvoje venkova;
- výstavba a rekonstrukce kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, odvod všech splaškových vod do ČOV, hlavně v obcích nad Luhačovskou přehradou;
- rekonstrukce místních komunikací za účelem zvýšení kvality života a dopravní bezpečnosti v obcích;
- budování cyklostezek a rekonstrukce lesních cest;
- zvýšení dostupnosti zdravotní péče převážně pro starší spoluobčany, rekonstrukce existujících objektů na domy s pečovatelskou službou;
- využití státních a evropských dotačních programů pro odvětví tradičního průmyslu a zemědělství v regionu s možností získání větších zdrojů pro podporu rozvoje malého a středního podnikání;
- navázání ekonomické a kulturní spolupráce s příhraničními oblastmi Slovenské republiky s využitím dotačních prostředků Evropské unie;
- využití a podpora dovedností místních lidí k rozvíjení samostatných ekonomických aktivit.

4.4 Ohrožení

- Stárnutí populace;
- odliv kvalifikované pracovní síly do větších měst;
- dojíždění obyvatel za prací mimo hranice regionu;
- úbytek řemeslníků a živnostníků v regionu;
- socioekonomická nerovnováha mezi venkovskými a příměstskými oblastmi;
- nedostatečná koncepce a nepřizpůsobení se moderním trendům v rozvoji cestovního ruchu;
- orientace pouze na tradiční odvětví cestovního ruchu v regionu;
- návratnost investic vložených do turistické infrastruktury;
- rozpor mezi hospodářským rozvojem území a ochranou životního prostředí;
- umístování solitérních staveb v území;
- nízké využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie;
- izolace regionu od dálniční sítě;
- zhoršování stavu dopravní a technické infrastruktury;
- vysoké finanční náklady ze strany obcí na udržení stávající veřejné autobusové dopravy;
- snížená schopnost spolufinancování projektů z fondů Evropské unie v důsledku ekonomické krize;
- vyšší úrokové sazby při získávání finančních prostředků na investiční akce.

5 REALIZOVANÉ PROJEKTY MAS LZ V RÁMCI PROGRAMU LEADER

Jak již blíže naznačila třetí kapitola, vznik a postupné rozvíjení MAS LZ a celkové osvojení metody LEADER bylo poměrně dlouhým a komplikovaným procesem. Aktivity činěné v roce 2003, které vedly k založení MAS mikroregionu Luhačovské Zálesí, jsou zcela jednoznačně určeny snahou vedoucích představitelů tehdejší MAS o adaptaci metody LEADER a následné nastavení struktur pro čerpání finanční pomoci na rozvojové projekty v regionu.

5.1 Realizované projekty v rámci programu LEADER ČR 2007

Důležitým krokem pro budoucnost MAS byl rok 2007, kdy došlo k podpoření záměru „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“ částkou ve výši 2,5 mil. Kč, která směřovala převážně mezi následující 2 opatření:

- Obnova a rozvoj vesnic;
- Údržba krajiny a podpora zemědělství šetrného k životnímu prostředí.

Na administraci spojenou s realizací tohoto záměru obdržela MAS neinvestiční dotaci ve výši 250 tis. Kč, tj. 10 % z celkové přidělené částky, zbývající část dotace byla určena k rozdělení na projekty schválené k realizaci. Proto krátce po vyhlášení výsledků došlo v regionu k vyhlášení výzvy k podávání projektů, které nutně musí korespondovat s dvojicí primárních opatření programu a zároveň tak jejich realizací dojde k naplňování schváleného záměru. Během krátkého intervalu k podání žádostí se nashromáždilo celkem 5 žádostí o dotaci, jenž nepatrně převyšovaly alokovanou částku 2,5 mil. Kč. Jen pro specifikaci tehdejších projektových záměrů, čtyři z předložených žádostí o dotaci pocházely od neziskových subjektů, jedna od subjektu komerčního.

5.1.1 Podpořené projekty

Výběrová komise MAS LZ ohodnotila bodově jednotlivé projekty podle předem schválených kritérií a k realizaci doporučila čtyři nejvýše hodnocené projekty.

Tab. 3. Výsledky výběru projektů MAS v rámci Programu LEADER ČR 2007⁴⁹

žadatel		název projektu	body	rozpočet [Kč]	dotace [Kč]	dotace [%]
1.	Služby města Slavičína, s.r.o.	Rozšíření technologického vybavení firmy SMS, s.r.o.	220	1 673 726	836 863	50
2.	Mikroregion Luhačovské Zálesí	Pořízení techniky na zajištění údržby veř. prostranství	220	1 565 743	1 113 208	71
3.	Město Slavičín	Zkvalitnění prevence kardiovaskulárních nemocí	170	330 932	227 405	69
4.	Římskokatolická farnost Pozlovice	Ozvučení akcí na veřejných prostranstvích v obci Pozlovice	170	105 540	72 524	69
c e l k e m				3 675 941	2 250 000	

Z výše prezentovaných projektů se nejvyšší finanční alokací a rovněž patrně nejzajímavějšími výstupy (dle jejich pestrosti a šíře využití) pyšní integrovaný záměr Mikroregionu Luhačovské Zálesí „Pořízení techniky na zajištění údržby veřejných prostranství“. Jeho specifíkem je především fakt jeho integrovanosti, neboť se na něm společně podílelo 15 z 20 členských obcí Mikroregionu Luhačovské Zálesí. Záměr projektu lze stručně charakterizovat v pořízení souboru strojů na úpravu veřejných prostranství a zimní údržbu pro jednotlivé obce mikroregionu s důrazem na celoroční využití této techniky. Detailnější členění ukazuje tabulka (Tab.4).

Projekt Mikroregionu Luhačovské Zálesí lze vnímat jako ideální příklad funkčnosti metody LEADER. Formou identifikace tohoto cíle v regionální strategii, inovativností projektu a také šíří uspokojení potřeb obcí se stává určitým důkazem o prospěšnosti metody LEADER na území MAS LZ. Ostatní projekty rovněž nesou vzhledem ke svému výběru a souvislostí s rozvojovou strategií mnohé znaky metody LEADER (princip bottom up, uplatňování inovačních přístupů apod.), nicméně právě výše popsaný integrovaný projekt lze považovat za příkladový projekt celé výzvy.

⁴⁹ Archiv Luhačovské Zálesí o.p.s.

Tab. 4. Charakteristika projektu Mikroregionu Luhačovské Zálesí

Obec		Movítý majetek	Požizovací cena vč. DPH [Kč]	Dotace (71%) [Kč]
1	Biskupice	křovinořez	22 212	59 094
		motorová pila	18 915	
		sněhová fréza	41 990	
		C e l k e m	83 117	
2	Březůvky	křovinořez	22 212	29 240
		motorová pila	18 915	
		C e l k e m	41 127	
3	Dobrkovice	malotraktor jednoosý	104 720	74 454
4	Dolní Lhota	malotraktor dvouosý	71 162	50 595
5	Doubravy	malotraktor jednoosý	104 720	115 660
		komunální žací lišta	35 586	
		vozik	22 372	
		C e l k e m	162 678	
6	Horní Lhota	křovinořez	22 212	29 240
		motorová pila	18 915	
		C e l k e m	41 127	
7	Hřivínův Újezd	malotraktor jednoosý	104 720	114 642
		vozik	22 372	
		radlice	7 973	
		zametací kartáč	26 180	
		C e l k e m	161 245	
8	Kaňovice	malotraktor jednoosý	104 720	101 832
		radlice	7 973	
		zametací kartáč	26 180	
		el. nůžky na živý plot	4 355	
		C e l k e m	143 228	
9	Ludkovice	motorová pila	18 915	52 450
		mot. nůžky na živý plot	12 866	
		sněžná fréza	41 990	
		C e l k e m	73 771	
10	Podhradí	motorová pila	18 915	13 448
11	Pozlovice	traktorový sypač	211 523	166 180
		křovinořez	22 212	
		C e l k e m	233 735	
12	Rudimov	malotraktor dvouosý	71 162	50 595
13	Sehradice	radlice za traktor	48 159	34 240
14	Slopné	univerzální traktor	214 200	152 291
15	Velký Ořechov	křovinořez	22 212	69 247
		motorová pila	18 915	
		motorová sekačka	14 280	
		sněhová fréza	41 990	
		C e l k e m	97 397	
C e l k e m			1 565 743	1 113 208

5.1.2 Zhodnocení činnosti MAS LZ v rámci programu LEADER ČR 2007

Teprve realizací rozvojové strategie „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“ prakticky začíná řádné naplňování metody LEADER v Luhačovském Zálesí a především redistribuce finanční podpory na konečné příjemce dotace. Luhačovské Zálesí, o.p.s. v té době vytvořilo poměrně funkční organizační strukturu, která umožňovala standardní naplňování rozvojové strategie v souladu s pravidly programu. Byly nastaveny základní mechanismy, které umožnily členským i nečlenským subjektům MAS LZ čerpání prostředků z programu LEADER a poskytnuly šanci na realizaci rozvojových záměrů pro města, obce, podnikatelské i neziskové organizace působící na území mikroregionu Luhačovské Zálesí. Pravdou je, že výše alokované částky pro realizaci strategie neumožnila plošnější podporu projektů v regionu, nicméně metoda LEADER zde poprvé pevněji zapustila kořeny a ukázala aktivním subjektům na území MAS své principy a funkčnost.

V té době již Ministerstvo zemědělství ČR stanovilo podmínky pro poskytování dotací pro místní akční skupiny v Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, což, jak se později ukázalo, se stalo základním předpokladem pro činnost a funkčnost MAS napříč Českou republikou pro celé programovací období 2007-2013. Proto lze jako důležitou výhodu MAS LZ chápat fakt, že realizací své rozvojové strategie v rámci Programu LEADER ČR 2007 získala potřebné zkušenosti a poznatky pro budoucí přípravu a zejména realizaci metody LEADER na svém území.

5.2 Realizované projekty v rámci programu PRV ČR 2008-2013

Na jaře 2009 byl schválen Strategický plán LEADER 2007-2013 MAS LZ, což znamená do roku 2013 každoroční alokaci ve výši cca 9,5 mil. Kč, které budou k dispozici MAS na vybrané projekty v souladu s předloženou rozvojovou strategií. Celkově tak lze očekávat v daném pětiletém období částku ve výši přesahující 45 mil. Kč, která bude rozdělena na rozvojové projekty v regionu a navíc se pokryje činnost MAS.

5.2.1 1. Výzva MAS LZ

Na základě výsledů hodnotitelské komise a přidělené alokace pro rok 2009 již koncem léta dochází k urychlené přípravě 1. Výzvy MAS, která je zaměřena na následující 3 fiche:

- FICHE 1 - Rozvoj cestovního ruchu pro podnikatelské subjekty;
- FICHE 6 - Obnova a rozvoj vesnic;

- FICHE 7 - Zvýšení kvality občanského vybavení a služeb v obcích.

Výzva byla vyhlášena dne 20. srpna 2009 a trvala až do 22. září 2009. Zájem veřejnosti o finanční podporu připravovaných projektů předčil původní očekávání, ostatně poptávka Žádostí o dotaci zcela jasně přesáhla celkovou alokaci pro opatření IV.1.2. PRV (opatření Realizace místní rozvojové strategie, jehož prostřednictvím se podpora projektů na území MAS realizuje) pro rok 2009, která činila 8 097 506,- Kč. Celkem bylo v rámci dané Výzvy předloženo 15 projektů s celkovým rozpočtem 16 407 947,- Kč, celková požadovaná dotace činila 10 794 199,- Kč.

Zajímavé je rozložení projektů mezi jednotlivými fichemi. Největší zájem byl o fichi 7, která nabízí široké možnosti podpory v oblasti objektů souvisejících s kulturními, sportovními, volnočasovými, sociálními či vzdělávacími aktivitami. V rámci této fiche bylo podáno celkem 7 Žádostí o dotaci s požadovanou výší dotace 4 848 822,- Kč. Nepatrně nižší zájem byl ve fichi 6, kde 6 projektů žádalo o 3 545 830,- Kč, ve fichi 1 pak 2 projekty na rozvoj cestovního ruchu dosáhly výše požadované podpory 2 399 547,- Kč. Podrobný seznam je uveden v tabulce (Tab.5).

Na základě provedení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti orgány MAS zasedla dne 16. října 2009 výběrová komise MAS, která má v souladu se statutem společnosti Luhačovské Zálesí, o.p.s. rozhodovací kompetence ve výběru projektů. Vzhledem k výše popsanému převisu požadované dotace oproti alokované částce pro realizaci projektů bylo nutno co nejobjektivněji rozlišit kvalitu předložených projektů a ty nejlépe hodnocené vybrat a následně podpořit. Vysoká kvalita projektů ve fichi 1 a důležitost cestovního ruchu v regionu byla důvodem ke 100% podpoře podnikatelských projektů v této oblasti, což ve skutečnosti znamená podporu ve výši 2 399 547 Kč. Ve fichi 6 a ve fichi 7 již kvalitativní rozdíl mezi jednotlivými projektovými záměry byly mnohem větší, proto výběrová komise přistoupila k nevybrání 3 projektů (tyto projekty byly označeny jako tzv. projekty náhradní) a ke snížení požadované dotace u 3 projektů vybraných. Ve fichi 6 tak rozhodnutím výběrové komise došlo k rozdělení dotace ve výši 2 197 566 Kč, ve fichi 7 pak ve výši 3 500 393 Kč.

Tab. 5. Seznam projektů 1. Výzvy MAS v roce 2009 dle požadované dotace

Žadatel	Název projektu	částka [Kč]		
		FICHE 1	FICHE 6	FICHE 7
Dvůr, s.r.o.	Hotel Radun - nákup vybavení pro bytovací a stravovací úsek	1 199 940		
František Koudelka	Penzion Paseky	1 199 607		
Město Slavičín	Rekonstrukce autobusové zastávky Vlára v bezbariérové místo		447 925	
Obec Ludkovice	Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích		333 106	
Obec Velký Ořechov	Oprava přístupové komunikace ke hřbitovu		1 800 000	
Obec Sehradice	Revitalizace intravilánu obce Sehradice		130 778	
Obec Kelníky	Obec Kelníky – Úprava veřejné zeleně		334 314	
Obec Horní Lhota	Obnova veřejných prostranství		499 707	
Římskokatolická farnost Pozlovice	Římskokatolická farnost Pozlovice - vytápění			155 998
Obec Petrůvka	Rekonstrukce víceúčelového hřiště Petrůvka			1 501 236
Obec Slopné	Rekonstrukce víceúčelového hřiště			933 322
R-EGO, o.s.	Rekonstrukce střechy stávající budovy č.p. 19, Poradenského centra R-EGO			418 494
Obec Provodov	Areál Mládí Provodov - pódium			508 373
Obec Rudimov	Stavební úpravy a přístavba domu č.p. 56 v Rudimově na obchod			1 133 399
TJ Sokol Pozlovice	Sklad včetně garáže pro sportovní nářadí a zahradní techniku na údržbu sportovišť, hnojiva a přísluř.			198 000
Součty FICHE		239 957	3 545 830	4 848 822
Součet MAS		10 794 199		

Celkové výsledky 1. Výzvy MAS Luhačovské Zálesí přinesly podporu 12-ti projektů (z předloženého počtu 15-ti Žádostí o dotaci) o celkové finanční podpoře 8 097 506 Kč. Dominantně finance směřovaly do členských obcí MAS, výjimkou jsou pouze projekty předložené podnikatelskými subjekty ve fichi 1 a rovněž Žádost o dotaci ze strany Římskokatolické farnosti Pozlovice ve fichi 7. Výsledky 1. Výzvy tudíž potvrdily důraz a celkovou důležitost obnovy a rozvoje měst a vesnic Luhačovského Zálesí ve spojitosti s rozvojem cestovního ruchu.

Nutno podotknout, že samotný výběr předložených projektů výběrovou komisí MAS ještě neznamená počátek skutečné realizace projektových záměrů v regionu. Teprve řádná administrace ze strany regionálního odboru SZIF v Olomouci a následné předložení projektových záměrů k posouzení hodnotitelské komisi v rámci pražské centrály SZIF je nezbytným předpokladem pro finální kladný výsledek Žádosti o dotace s tím související další aktivity v realizaci projektu. Proto k oficiálnímu schválení vybraných projektů ze strany SZIF dochází teprve v únoru 2010. Výsledky ovšem plně potvrzují rozhodnutí výběrové komise MAS z října roku 2009. Pro 12 projektů to znamená potvrzení nejen jejich potřebnosti a kvality, ale především finanční podporu při jejich realizaci (Tab.6).

Tab. 6. Seznam vybraných projektů 1. Výzvy MAS v roce 2009 dle přidělené dotace⁵⁰

Žadatel	Název projektu	částka [Kč]		
		FICHE 1	FICHE 6	FICHE 7
Dvůr, s.r.o.	Hotel Radun - nákup vybavení pro ubytovací a stravovací úsek	1 199 940		
František Koudelka	Penzion Paseky	1 199 607		
Město Slavičín	Rekonstrukce autobusové zastávky Vlára v bezbariérové místo		447 925	
Obec Ludkovice	Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích		333 106	
Obec Velký Ořechov	Oprava přístupové komunikace ke hřbitovu		951 443	
Obec Sehradice	Revitalizace intravilánu obce Sehradice		130 778	
Obec Kelníky	Obec Kelníky – Úprava veřejné zeleně		334 314	
Římskokatolická farnost Pozlovice	Římskokatolická farnost Pozlovice - vytápění			155 998
Obec Petrůvka	Rekonstrukce víceúčelového hřiště Petrůvka			951 350
Obec Slopné	Rekonstrukce víceúčelového hřiště			933 322
Obec Provodov	Areál Mládí Provodov – pódium			508 373
Obec Rudimov	Stavební úpravy a přístavba domu č.p. 56 v Rudimově na obchod			951 350
Součty FICHE		2 399 547	2 197 566	3 500 393
Součet MAS		8 097 506		

⁵⁰ Archiv Luhačovské Zálesí o.p.s.

Z dvanácti podpořených Žádostí o dotaci se na následujících řádcích budu primárně věnovat trojici z nich, přičemž v rámci zásady proporcionality jsem si vybral k představení projekty, které charakterizují každou ze tří podporovaných fichí.

5.2.2 FICHE 1: Penzion Paseky - František Koudelka

Fichi 1, jejíž zaměření je především na podporu cestovního ruchu v regionu, zastupuje projekt Penzion Paseky s žadatelem Františkem Koudelkou, toho času soukromým zemědělcem. Předmětem projektu je rekonstrukce stávajícího rodinného domu v periferní části obce Podhradí na nízkokapacitní ubytovací zařízení (penzion) se zaměřením na agroturistiku a trávení volného času v přírodě. Vytvořením nízkokapacitního ubytovacího zařízení, dojde k rozšíření nabídky ubytovacích aktivit v regionu, která je aktuálně dominantně zaměřena na hosty lázní Luhačovice. Toto rozšíření tematického zaměření ubytovacích kapacit v Luhačovském Zálesí představuje účinný nástroj pro přilákání jiné struktury návštěvníků, než bylo doposud zvykem. Primárním výstupem projektu je zřízení tří samostatných bytových apartmánů, využívaných pro celoroční turistickou rekreaci, a rovněž doplňkové infrastruktury pro pohodlí a spokojenost klientů.

Obr. 6. Penzion Paseky.

Celkový rozpočet projektu činí 2 596 074 Kč včetně DPH. Tyto výdaje se skládají z investic do technické dokumentace (10 000 Kč bez DPH) a dominantně do stavebních výdajů na obnovu objektu penzionu (2 171 575 Kč bez DPH). Na základě takto stanovených nákladů žadatel vyloučil ze způsobilých výdajů DPH a následně snížil způsobilé vý-

daje, ze kterých je stanovena dotace v souladu s pravidly fiche pod 2 mil. Kč na 1 999 345 Kč. Žadatel využil maximální možné dotace ve výši 60 %, což učinilo finální dotaci ve výši 1 199 607 Kč.

5.2.3 FICHE 6: Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích – Obec Ludkovice

Ve fichi 6 jsem jako příkladový projekt zvolil záměr obce Ludkovice – Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích. Příčinou k tomuto výběru je především fakt, že záměr projektového záměru patří a lze předpokládat, že i bude patřit, mezi neatraktivnější projektové záměry pro malé a střední obce na území působnosti MAS Luhačovské Zálesí. Popisovaný projekt totiž řeší dílčí parkové úpravy a nákup techniky pro údržbu zeleně, což obecně patří mezi priority většiny obcí. Jelikož náročnost přípravy takového projektu je pro obec minimální (není zde zpravidla nutné stavební povolení, ohlášení či jiné opatření příslušného stavebního úřadu), lze předkládaný projekt zhotovit i bez předchozí dlouhodobé přípravy. U mnoha obcí tak lze doslova na poslední chvíli reagovat na vyhlášenou výzvu a poměrně snadno definovat a vytvořit projektový záměr včetně nezbytných povinných příloh žádosti.

Konkrétním záměrem projektu Parkové úpravy školní zahrady v Ludkovicích je realizace parkových úprav v intravilánu obce Ludkovice a rovněž nákup nezbytné techniky pro údržbu zeleně v souvislosti s projektem. Lokalizace parkových úprav je zcela soustředěna do prostor školní zahrady tamější základní a mateřské školy, která se nachází v zastavěné části obce nedaleko obecního úřadu. Tato lokalita je navštěvována dětmi s rodiči či prarodiči velmi frekventovaně, což je dáno jednak standardní výukou na ZŠ i MŠ a jednak situováním dětského hřiště do těchto míst, které je k dispozici pro veřejnost v průběhu celého dne. Cílem projektu je zvýšení bezpečnosti a celkové estetičnosti daných prostor výsadbou nové a likvidace nevhodné stávající zeleně ve školní zahradě včetně racionalizace údržby zelených ploch v obci prostřednictvím nákupu zahradního traktoru, který přispěje k méně nákladné údržbě zelených ploch v obci.

Finanční rozpočet projektu obce Ludkovice činil 436 640 Kč včetně DPH. Tyto výdaje se skládají z investic do výdajů na parkové úpravy (196 318 Kč bez DPH), z výdajů na nákup techniky v souvislosti s projektem (153 800 Kč bez DPH) a z výdajů na zpracování projektové dokumentace (20 000 Kč bez DPH). Vzhledem k faktu, že ve fichi 6 je nejvyšší limit požadované dotace 90 %, využila obec Ludkovice právě této možnosti, což jí finálně vyneslo dotaci ve výši 333 106 Kč.

5.2.4 FICHE 7: Rekonstrukce víceúčelového hřiště – Obec Slopné

Ve fichi 7 je zvolenou ukázkou projekt obce Slopné – Rekonstrukce víceúčelového hřiště. I zde lze hovořit, analogicky jako u projektu obce Ludkovice, o určitém příkladovém projektu pro ostatní obce. Již výsledky 1. Výzvy MAS Luhačovské Zálesí napověděli, že rekonstrukce sportovišť, víceúčelových hřišť a další sportovní infrastruktury v obcích Luhačovského Zálesí patří mezi vysoce atraktivní projekty. Naprosto totožný projekt byl totiž předložen i obcí Petrůvka, která rovněž úspěšně požadovala dotaci na stavební obnovu multifunkčního hřiště v centru obce.

Zpět však k projektu obce Slopné. Záměrem jejího projektu je stavební obnova veřejně přístupného sportoviště v obci Slopné provedená položením umělého trávníku včetně zásypu, instalací oplocení a nákupem sportovního zařízení. Cílem projektu je odstranění starého asfaltového povrchu, odstranění bariér a položení umělého trávníku včetně zásypu. Jde o povrch, který umožňuje skluz jako antuka a je bezpečný pro pohyb hráčů. Instalace oplocení do výše 3m sítí zajistí praktičnost a odpovídající kvalitu sportoviště. Konečným výsledkem projektu je tudíž nejen nový umělý trávník na hřišti včetně okolního oplocení, ale rovněž dovybavení sportoviště doplňkovou infrastrukturou – branek, tenisových a volejbalových sloupků apod.

Finanční rámec projektu dosahuje celkového rozpočtu 1 230 260 Kč včetně DPH. Tyto výdaje se skládají z investic do výdajů na stavební obnovu ploch v oblasti sportu (844 525 Kč bez DPH), dále do výdajů na nezbytné oplocení (97 500 Kč bez DPH), výdajů na nákup technologie a zařízení (75 000 Kč bez DPH) a výdajů na zpracování projektové dokumentace (20 000 Kč bez DPH). Vzhledem k faktu, že i ve fichi 7 je nejvyšší limit požadované dotace 90 %, požádala obec Slopné úspěšně o 90% dotaci ve výši 933 322 Kč.

V době přípravy této diplomové práce dochází u všech výše definovaných projektů k počátkům jejich realizace. Dva z nich se vzhledem k částce dotace převyšující 0,5 mil. Kč neobejdou bez realizace výběrového řízení na zhotovitele, což je nezbytnou podmínkou pro zdárný průběh administrace projektu. Nicméně již v druhé polovině roku 2010 by výsledky všech popisovaných projektů měly být k dispozici veřejnosti a přispět k tak reálnému naplňování celkové strategie MAS.

5.2.5 2. Výzva MAS LZ

Zájem veřejnosti, kvalita předložených projektů a rovněž existence celé řady dalších projektových záměrů zejména ze strany obcí a neziskových organizací jsou krátce po ukončení 1. Výzvy důvodem k uvažování o termínu a obsahovém určení v pořadí 2. Výzvy MAS. Vzhledem k termínu příjmu Žádostí o dotaci na regionálních pracovištích SZIF se jako nejbližší vhodný termín jeví počátek roku 2010. Programový výbor následně společně s dalšími orgány MAS řešil otázku výběru fichí, které budou v rámci 2. Výzvy rozhodující. Na základě analýzy poptávky a zaevidovaných projektových záměrů bylo učiněno rozhodnutí o výběru následujících dvou fichí jako základu připravované Výzvy:

- FICHE 6 – Obnova a rozvoj vesnic;
- FICHE 7 - Zvýšení kvality občanského vybavení a služeb v obcích.

Na základě převisu poprávky oproti nabídce a následnému krácení výše podpory u některých projektů z minulé Výzvy, učinil programový výbor MAS rozhodnutí k dílčí úpravě pravidel u vyhlášených fichí. Obsahem úpravy je především markantní zvýšení bodových kritérií (v rámci výběru projektů výběrovou komisí) těm projektům, jejichž požadovaná dotace nepřesahuje 0,5 mil. Kč. Záměrem takového kroku je především plošnější podpora projektů v regionu, tedy uspokojení většího počtu zájemců. Jak následující vývoj ukázal, toto rozhodnutí skutečně splnilo předpoklady.

Samotné vyhlášení 2. Výzvy a s tím spojený počátek předkládání projektů se uskutečnilo dne 7. ledna 2010, daná Výzva trvala do 3. února 2010. Za tuto dobu bylo na sekretariát MAS předloženo 17 projektů s celkovým rozpočtem 8 435 033,- Kč, přičemž požadovaná výše dotace od těchto projektů činila 6 463 380,- Kč. I zde můžeme spatřit celou řadu zajímavostí v předložených projektech napříč fichemi. Stejně jako v předchozí Výzvě byl největší zájem o fichi 7, která umožňuje finanční podporu v oblasti objektů souvisejících s kulturními, sportovními, volnočasovými, sociálními či vzdělávacími aktivitami. V rámci této fiche MAS zaregistrovala celkem 12 Žádostí o dotaci s požadovanou výší dotace 4 289 755,- Kč. Zájem o fichi 6 je taktéž velmi podobný jako v předchozí Výzvě, o podporu se zde ucházelo 5 projektů s požadovanou dotací 2 173 625,- Kč.

Další zajímavostí je fakt, že všechny 3 projekty, které neuspěly v 1. Výzvě, se v rámci 2. Výzvy znovu pokoušely o získání finanční podpory. Charakteristickým znakem Výzvy je rovněž 100% přizpůsobení se žadatelů novým hodnotícím kritériím, které bonifikují projekty nad požadovanou dotaci 0,5 mil. Kč. Všechny předložené projekty skutečně přizpůsobily

své požadavky tomuto dotačním limitu, a to dokonce i ty, jejichž celkové výdaje projektu byly takřka dvakrát vyšší než požadovaná dotace – viz příklad projektů obce Doubravy a města Slavičina.

Tab. 7. Seznam předložených projektů 2. Výzvy MAS v roce 2010⁵¹

Žadatel	Název projektu	výdaje [Kč]	dotace [Kč]	
			FICHE 6	FICHE 7
Obec Petřůvka	Naše zelená vesnička	377 407	284 638	
MS Sudinka - Petřůvka	Rekonstrukce brokové střelnice Petřůvka	283 320		252 828
Obec Doubravy	Děšť už nám nevádí	909 920		497 733
Obec Podhradí	Podhrazané, na kulturu sme nachystaní!	97 900		76 425
Město Slavičín	Divnice - úprava veřejného prostranství	915 181	499 194	
Obec Horní Lhota	Obnova veřejných prostranství	662 277	499 707	
Obec Ludkovice	Obnova veřejného rozhlasu v Ludkovicích	654 312	493 733	
R-EGO, o.s.	Rekonstrukce střechy stávající budovy č.p. 19, Poradenského centra R-EGO	468 902		422 011
Obec Biskupice	Stavební obnova ploch občanské vybavenosti v obci Biskupice	559 731		422 798
Obec Dobrkovice	Obec Dobrkovice - kulturní prostředí pro naši kulturu	338 399		282 299
TJ Sokol Pozlovice	Sklad včetně garáže pro sportovní náradí a zahradní techniku	231 849		208 664
Římskokatolická farnost Pozlovice	Římskokatolická farnost Pozlovice - Stavební obnova a vybavení - 1. NP	473 140		425 826
Městys Pozlovice	Křapodola - úprava schodiště s chodníkem	523 472	396 353	
Nadace Jana Pivečky	KamPak? No přece k nám!	555 319		499 787
Obec Provodov	Obnova kulturního domu v Provodově	314 182		238 636
TK Slavičín, o.s.	Sportovní a rekreační areál OÁZA	515 811		464 229
Charita Sv. Vojtěcha	Pomáháme lidem - pomozte nám	553 911		498 519
Celkem		8 435 033	2 173 625	4 289 755
Součet FICHE 6 a FICHE 7			6 463 380	

Po ukončení termínu 2. Výzvy a následné administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti ze strany MAS mohla dne 2. března znovu zasednout výběrová komise MAS, jejímž úkolem byl výběr a podpoření nejlépe hodnocených projektů na základě disponibilních finančních prostředků pro realizaci opatření IV.1.2 PRV v roce 2010. Nutno podotknout, že roz-

⁵¹ Archiv Luhačovské Zálesí o.p.s.

hodování výběrové komise na projekty 2. Výzvy bylo nesrovnatelně snadnější a méně komplikované než v roce 2009. Vzhledem k dostatečné finanční alokaci na danou Výzvu, vysoké kvalitě předložených projektů a rovněž převládající tezi o co nejplošnější podporu projektů se výběrová komise shodla na podpoře všech 17-ti předložených projektů. Tabulka (Tab.7) tedy zahrnuje seznam všech předložených projektů, které tak lze označit i jako projekty vybrané.

Jak bylo zmíněno i u 1. Výzvy MAS, výběr projektů výběrovou komisí ještě není skutečnou zárukou jejich schválení a následné realizace. Tuto garanci zajišťuje teprve úspěšné provedení administrativních úkonů orgány SZIF a následné schválení projektů MAS. V době tvorby této diplomové práce jsou projekty teprve administrovány na regionálním odboru SZIF v Olomouci, proto ještě není známo, zda všech 17 projektů bude skutečně schváleno. Výsledky se dají očekávat přibližně v červnu roku 2010, což bude také rozhodující termín pro načasování samotné fyzické realizace projektů ze strany žadatelů.

5.2.6 Zhodnocení činnosti MAS LZ v rámci PRV ČR 2008-2013

Jestliže realizaci rozvojové strategie „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“ v rámci Programu LEADER ČR 2007 lze pokládat za prvotní naplňování metody LEADER v Luhačovském Zálesí, na realizaci rozvojové strategie v letech 2008-2013 již musíme nahlížet ve zcela jiné perspektivě. A to i přesto, že doposud lze zhodnotit pouze necelou polovinu celého programovacího období. Primární úlohu v ní hraje pevně ukotvená MAS, která má stabilizovanou organizační strukturu, ustálenou členskou základnu a systematicky přistupuje k možnosti rozvoje a obnovy venkova v souvislosti s ročními finančními alokacemi, které jsou jí k dispozici pro realizaci rozvojové strategie v opatření IV.1.2. Výsledky a především zájem o 1. a 2. Výzvu MAS LZ dokazují, že činnost MAS a také i realizace metody LEADER v regionu stojí na pevných základech. Ostatně i přijímací schopnost veřejných i soukromých subjektů v Luhačovském Zálesí naznačuje, že činnost místní akční skupiny je sledována zainteresovanou veřejností a že mezi nimi existuje určitá vzájemná vazba.

Ta by měla nabýt ještě širšího rámce očekávaným vyhlášením 3. Výzvy MAS, kterou lze očekávat na podzim letošního roku a která by měla být primárně zaměřena na soukromé podnikatele a zemědělce na území působnosti MAS. Právě tato cílová skupina byla doposud v podpoře ze strany MAS poněkud opomíjena, což lze však vysvětlit velkým zájmem o

finanční podporu ze strany územně samosprávných celků a neziskových organizací. Právě zájem a přijímací schopnost ze strany soukromého sektoru lze však v tuto chvíli považovat za určitou neznámou. Teprve výsledky 3. Výzvy naznačí, jak velkou odezvu bude mít naplňování metody LEADER ze strany podnikatelských subjektů. Z osobní zkušenosti a znalosti regionu bych se přikládal k názoru, že i soukromý sektor se velmi rychle přizpůsobí na pravidla a podmínky nezbytné k podávání Žádostí o dotaci prostřednictvím MAS a že zájem o finanční prostředky určené do rozvoje podnikání, živností apod. bude vyšší než je alokovaná částka do těchto fichí.

V rámci hodnocení činnosti MAS LZ v rámci realizace PRV ČR 2008-2013 je třeba zdůraznit skutečnost, která je vedlejším důsledkem realizace SPL a svým způsobem je patrná i u celé řady dalších MAS v ČR, které stejně jako Luhačovské Zálesí, o.p.s. administrují realizaci rozvojové strategie na svém území. Touto skutečností je fakt, že díky financím, které si MAS z celkové roční alokace ponechávají v rámci opatření IV.1.1. pro pokrytí režijních výdajů a zabezpečení vlastní činnosti, postupně dochází k rozšiřování a zkvalitnění personální základny MAS. Díky tomuto vývoji se tak MAS často orientují i do jiných oblastí než je LEADER. Díky nabytým zkušenostem z projektového řízení se stávají pro členské subjekty MAS určitou servisní organizací pro přípravu, realizaci a následnou administraci celé řady dalších projektových záměrů do jiných dotačních titulů, což prohlubuje jejich profesní kvalifikaci a velmi často také vylepšuje hospodářské výsledky společnosti.

Nastoupená cesta je pro většinu MAS (a tedy i Luhačovské Zálesí, o.p.s.) dobrým předpokladem pro přizpůsobení takových vzorců chování a činností, které budou po ukončení administrace PRV pro roce 2013 patrně nezbytnými pro zachování aktivní činnosti MAS. V případě Luhačovského Zálesí, o.p.s. to s určitostí platit bude. Jen za posledních několik měsíců připravil sekretariát Luhačovského Zálesí, o.p.s. desítky žádostí o dotaci členským subjektům MAS, které z jiných dotačních zdrojů (Program obnovy venkova Zlínského kraje, Program obnovy venkova MMR ČR, Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika apod.) přinesly milionové částky na rozvoj a obnovu Luhačovského Zálesí.

6 NAVRHOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY V LUHAČOVSKÉM ZÁLESÍ V SOULADU S METODOU LEADER

Zatímco předešlá kapitola analyzovala projekty, které se v souladu s metodou LEADER podařilo realizovat, anebo budou v dohledné době v regionu realizovány, na následujících řádcích bude věnována pozornost projektovým záměrům, které mohou být užitečným prostředkem k aplikaci metody LEADER a tím povedou ke komplexnímu rozvoji Luhačovského Zálesí. Mnohé z navrhovaných projektových záměrů jsou čistě subjektivní a ne vždy korespondují s aktuálně vytyčenými programovými cíly jednotlivých obcí či jiných subjektů regionu, další náměty vzešly z rozhovoru s manažerem MAS LZ⁵². Pravda je, že zdaleka ne každá obec či jiný soukromý/neziskový subjekt má už v tuto chvíli připravený svůj programový plán (nejčastěji v podobě Programu rozvoje obce apod.) na delší období. Proto navržené projektové záměry mohou být i určitou inspirací, popřípadě pracovní verzí projektových záměrů. S tím souvisí i fakt, že realizace SPL „Luhačovské Zálesí – region zdraví krásy a prosperity“ bude v regionu probíhat ještě do roku 2013, což je poměrně dlouhá doba k tomu, aby postupně docházelo k aktualizaci stávajících, popřípadě vytvoření nových projektových záměrů.

Navrhované projektové záměry v souladu s metodou LEADER jsou strukturovány do 3 základních oblastí podle povahy možného žadatele. Jmenovitě se jedná o projekty, které mohou být realizovány:

- MAS Luhačovské Zálesí (Luhačovské Zálesí o.p.s.);
- veřejným a neziskovým sektorem na území působnosti MAS;
- soukromým sektorem na území působnosti MAS.

6.1 Navrhované projektové záměry pro Luhačovské Zálesí o.p.s.

Třebaže v rámci realizace rozvojové strategie v Luhačovském Zálesí (SPL) plní Luhačovské Zálesí, o.p.s. roli administrátora, který nemá možnost v souladu s pravidly programu čerpat finanční podporu na realizaci projektů v opatření IV.1.2. PRV (na rozdíl od opatření

⁵² Interview s manažerem MAS LZ RNDr. Romanem Kašparem. Pozlovice, 2010

IV.1.1., kde MAS čerpá finance na administraci strategie), neznámá to, že by MAS nemohla realizovat své projekty v souladu s metodou LEADER. Tento postup ji umožňuje opatření IV.2.1 Realizace projektů spolupráce v rámci PRV ČR, které je dominantně zaměřeno na realizaci společných projektů MAS napříč ČR včetně možnosti přeshraniční spolupráce se zahraničními MAS.

Luhačovské Zálesí, o.p.s. již několik let udržuje na základě smlouvy o partnerství vazby s několika MAS v ČR i SR. Konkrétně se jedná o MAS Rožnovsko, o.s. a MAS Magura - Strážov ze západního Slovenska. V loňském roce pak smluvně rozšířila partnerské vazby na MAS Ploštinu, o.s. a MAS Vizovicko a Slušovicko, o.s., a to především díky přípravě a realizaci společného projektu Trnková stezka, který byl MAS Luhačovské Zálesí jako tzv. koordinační MAS podán k registraci na centrálního pracoviště SZIF v Praze v říjnu roku 2009. Aktuálně dochází na základě úspěšného hodnocení projektu k jeho realizaci, přičemž jeho záměrem je především vytvoření specifického produktu cestovního ruchu pod názvem Trnková stezka a s tím spojená propagace turistických cílů a celého území partnerských MAS. Nadstandardní vztahy, ovšem bez podpisu partnerských smluv, udržuje MAS také s celou řadou dalších MAS, především pak ze Zlínského kraje, s nimiž velmi často dochází k vzájemné výměně zkušeností – například MAS Východní Slovácko, MAS Podhostýnska, MAS Valašsko-Horní Vsacko apod.

Možnosti navrhovaných projektových záměrů projektu spolupráce MAS Luhačovské Zálesí s jinými MAS napříč ČR se odvíjí od pravidel programu. Vzhledem k podporovaným aktivitám v opatření IV.1.2. PRV může Luhačovské Zálesí, o.p.s. usilovat o podporu projektů na způsobilé výdaje definované dle těchto opatření PRV:

- I.3.1. Další odborné vzdělávání a informační činnost;
- II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích;
- III.1.3. Podpora cestovního ruchu;
- III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic;
- III.2.1.2. Občanské vybavení a služby;
- III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova;
- III.3.1. Vzdělávání a informace;
- IV.2.1. Realizace projektů spolupráce.

Aktuálně realizovaný projekt Trnková stezka je plně zahrnut do způsobilých výdajů v opatření IV.2.1. a jak již bylo řečeno, jeho primárním cílem je propagace specifického turistického produktu Trnková stezka a s tím spojené marketingové aktivity. Dále navrhované projektové záměry lze realizovat na základě zcela odlišných opatření. Jedná se například o opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic, jímž lze s 90% dotací efektivně řešit zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí a tím zlepšení životních podmínek a zvýšení atraktivity vesnic pro bydlení, podnikání i relaxaci.

Na základě příkladu z jiných MAS, které na základě tohoto opatření již spolupracovali, lze pro členské obce MAS LZ (ty, které se hodlají podílet) identifikovat společný rámec spolupráce, jehož kolektivní zpracování je pro zúčastněné partnery snadnější, než individuální příprava projektu. Jako typický příklad společného rámce spolupráce mohou sloužit například čekárny na zastávkách hromadné dopravy. Udržovaná a esteticky moderní čekárna je vizitkou každé obce, bohužel realita bývá velmi často odlišná. Jen na příkladu MAS LZ lze najít přibližně polovinu obcí, které mají ve svých střednědobých plánech obnovu těchto míst. Ostatně zapojení většího počtu obcí do realizace projektu na stavební obnovu čekáren na veřejných zastávkách v sobě skýtá hned několik výhod.

Pokud se zástupci daných obcí, jejichž společným cílem je rekonstrukce či úplná obnova stávajících čekáren shodnou na jednotném či velmi podobném stylu obnovy, je možno v rámci projektu výrazným způsobem usnadnit přípravu technické dokumentace a rovněž náklady s ní související. Rovněž příprava projektové dokumentace je výrazně ulehčena oproti individuální žádosti o dotaci, neboť projektová dokumentace je zpracována jen jednou a může obsahovat hned několik čekáren v různých obcích. Realizovaný projekt musí mít zpravidla hlavního manažera, jehož činnost je v projektu 100% hrazena a jenž rovněž vykonává dotační management a přípravu Žádosti o proplacení, což opět snižuje finanční a zejména administrativní zatížení spolupracujících obcí.

Na podobné filosofii spolupráce lze bezesporu realizovat celou řadu dalších záměrů, které spadají do oblasti zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obce. Jedná se například o novou instalaci či stavební obnovu stávajících zastaralých veřejných rozhlasů v obcích, popřípadě projekty zaměřené na parkové úpravy či obnovu veřejných prostranství. I zde můžeme identifikovat výhody společné realizace, které lze shledat zejména v rovině administrativní a přípravné (zhotovení technické a projektové dokumentace) a z toho plynoucích finančních úspor, byť ne vždy lze pro všechny projektové partnery najít

společnou podobu záměru – rozdílnosti v parkových úpravách či výdajích na obnovu veřejných prostranství apod.

Dalším navrhovaným záměrem pro MAS LZ, může být, vzhledem k důležitosti cestovního ruchu v tomto regionu, společný projekt na rozvoj a rozšíření turistické infrastruktury v regionu. Konkrétně přírodní turistické infrastruktury, kde v rámci Realizace projektu spolupráce lze vzájemně využívat opatření II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích společně s opatřením III.1.3. Podpora cestovního ruchu. Zatímco první z těchto opatření je dotováno ze 100 %, podpora cestovního ruchu je dotována ve výši 90 %. Vzájemná kombinace opatření zde může být vhodnou cestou k optimálnímu nastavení kvalitního projektu v oblasti cestovního ruchu. Zatímco opatření II.2.4.2. je primárně zaměřeno na budování turistické infrastruktury na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, opatření III.1.3. záměr a)⁵³ pěší trasy, vinařské stezky a hippostezky lze aplikovat často na velmi identické aktivity jako ve II.2.4.2, nicméně jejich umístění musí být v nadpoloviční většině mimo les.

Z těchto důvodů se jeví jako vhodný projektový záměr vytvoření nových a zkvalitnění stávajících pěších, lyžařských a tematických cyklistických stezek a hippostezek. Jejich vedení totiž často zasahuje jak na území lesa, tak i mimo něj. Proto zde kombinace opatření vyřeší vhodnost lokalizace jednotlivých výdajů. Výstupem projektu tak mohou být desítky kilometrů zkvalitněných pěších stezek či hippostezek, které mohou být v rámci projektu lemovány doplňkovou turistickou infrastrukturou – například herními a naučnými prvky, informačními tabulemi, odpočinkovými přístřešky, upravenými parkovišti pro návštěvníky, všudypřítomnými odpadkovými koši apod.

Tento projektový záměr má vzhledem k velkému počtu možností způsobilých výdajů poměrně široký záběr. Naopak v případě partnerství či spolupráce MAS LZ s jinou MAS, která preferuje realizaci projektu zaměřenou čistě na jednu z aktivit (například regiony dominantně zaměřené na hippoturistiku, regiony zaměřené na pěší a horskou turistiku aj.) je možné v rámci projektu výhradně zdůraznit danou specializaci. Atraktivitu projektového

⁵³ *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013*. [online]. [cit. 2010-04-05].

Dostupné z WWW: < <http://www.mas.regionpoodri.cz/tmp/dokumenty/16535.pdf> >

záměru pro dané subjekty umocňuje skutečnost 100 % dotace pro projekty, které jsou realizovány v lesních pozemcích, tj. z opatření II.2.4.2.

6.2 Navrhované projektové záměry pro veřejný a neziskový sektor na území působnosti MAS LZ

Předmětem navrhovaných záměrů jsou především obecná doporučení pro obce a neziskové organizace na území MAS LZ. Realizace SPL vytváří až do roku 2013 široký projektový rámec pro podporu tohoto druhu projektů, ostatně finance, které se doposud v letech 2009-2010 v rámci SPL vyčerpaly, šly převážně k tomuto druhu žadatelů. Na základě znalosti regionu a problémů, které trápí jednotlivé obce a neziskové organizace v regionu, je uvedena dvojice projektových záměrů, které zohledňují právní subjektivitu žadatelů určených v tomto bodě.

Jako příkladová obec je zvolena malá obec Podhradí, která dlouhodobě usiluje o stavební obnovu vlastní chátrající budovy obecního úřadu do podoby víceúčelového centra obce. Stávající stav objektu je určen skutečností, že budova obecního úřadu neprošla v posledních letech žádnou, tj. ani dílčí stavební rekonstrukcí. Náklady na obnovu objektu do podoby multifunkčního centra jsou odhadovány na více než 2 mil. Kč, což je ve svém důsledku mezní částka, z níž se počítá dotace v rámci realizace SPL. Konkrétním nástrojem pro obec Podhradí při aplikaci metody LEADER je fiche 7 v rámci SPL (Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity), která v kódu způsobilých výdajů 366 řeší stavební výdaje na stavební obnovu a/nebo novou výstavbu budov, ploch občanské vybavenosti pro veřejnou správu, integrovaných informačních a školících center a budov hasičských zbrojnic. V této fichi tak obec Podhradí může usilovat o 90% dotaci, která je stanovena z maximálně 2 mil. Kč způsobilých výdajů. Popřípadě zde obec může ještě uplatnit i další výdaje, které fiche 7 nabízí. Jedná se například o nezbytné oplocení či osvětlení daných ploch, dále pak výdaje na parkové úpravy v souvislosti s projektem aj.

V případě neziskové organizace je zvolen jako příkladový subjekt TJ Sokol Pozlovice. Tato nezisková instituce sice jako žadatel figuroval již v 1. i 2. kole Výzev MAS, kde s projektem na vybudování skladu prvotně neuspěla, aby následně v 2. kole podporu u výběrové komise MAS přeci jen získala. V rámci navržených záměrů se však pro tento subjekt počítá se zcela odlišným projektem, jenž řeší dlouhodobý problém této organizace. Jedná se o výměnu oken, zateplení a novou fasádu na hlavní budově na hřišti, která slouží

rovněž jako šatna, hospoda a hospodářská budova pro činnost klubu. Celkové náklady projektu lze bez odborného posouzení jen těžko odhadnout, avšak lze očekávat, že nebudou přesahovat maximální výši způsobilých výdajů na projekt, tj. 2 mil Kč.

Tento projekt by byl realizovatelný opět přes fichi 7, tentokrát přes kód způsobilých výdajů 360, který obsahuje stavební výdaje na stavební obnovu budov v oblasti zdraví, sportu a volnočasových aktivit a slouží tak k zajištění občanského vybavení a služeb pro sportovní a volnočasové aktivity a tělovýchovu (např. hřiště, tělocvičny, kuželny, víceúčelová sportovní-společenská centra, včetně zázemí – např. šatny, umývárny, WC, občerstvení, lavičky, stoly, včetně přestavby a rekonstrukce stávajících objektů a ploch, které sloužily původně k jiným účelům). Znění této fiche rovněž umožňuje rozšíření způsobilých výdajů i na jiné aktivity, nicméně základem projektu je zcela dominantně zlepšení tepelně-technických vlastností budovy a celkové zvýšení estetičnosti hlavního sportovního areálu v městysi Pozlovice.

Obr. 7. Budova TJ Sokol Pozlovice.

6.3 Navrhované projektové záměry pro soukromý sektor na území působnosti MAS LZ

Poslední podkapitolou navrhovaných projektových záměrů jsou možné doporučení pro komerční subjekty v regionu. Obdobně jako u obcí a neziskových organizací je zde navržena dvojice projektových záměrů, které je možno v souladu s metodou LEADER v Luhačovském Zálesí realizovat a jejímiž žadateli mohou být pouze a jen komerční subjekty v regionu.

První z navržených záměrů se týká fiche 2 - Rozvoj drobného a malého podnikání. Tato fiche se svým obsahem zaměřuje na rozšíření ekonomických aktivit na venkově a zvýšení různorodosti venkovské ekonomiky. Žadatelem v této fichi mohou být fyzické a právnické osoby (podnikatelé), kteří splňují podmínky zařazení do mikropodniku. Podporované aktivity v rámci fiche 2 jsou od výdajů na rekonstrukci či modernizaci objektu provozovny podnikatele pro zakládání či rozvoj mikropodniku přes nákup strojů a technologií až po nákup dalšího vybavení provozovny v souladu se záměrem projektu. Projektová nenáročnost a především atraktivita výstupů z této fiche mohou být velmi zajímavé pro zdejší mikropodniky. Naopak je zde skutečnost, že na rozdíl od obcí, neziskových organizací či soukromých subjektů, které jsou zkušenými žadateli v oblasti získávání financí z dotačních titulů, lze zpravidla mikropodnikatele považovat za poněkud méně obeznámené s možnostmi a prakticky i se samotnou existencí tohoto druhu podpory.

Fiche 2 nabízí pro místní podnikatele 60% dotaci, kterou lze plně použít jak na již zmiňovanou rekonstrukci či modernizaci objektu provozovny, tak i na novou výstavbu budov a ploch pro rozvoj či vznik mikropodniku, popřípadě nákup zboží, strojů, technologií HW a SW aj. v souladu s předmětem projektu. Může se tak jednat například o stavební obnovu různých řemeslných dílen v regionu, o nákup specializovaných strojů či technologií do mikropodniků, do dovybavení kanceláře či provozovny ze strany živnostníků a mnohé jiné.

Poslední navrhovaný záměr vychází z fiche 3, která se nazývá Zvýšení hodnoty tradičních regionálních produktů. Tato fiche je zaměřena na zlepšení marketingu místních surovin a výrobků a dále na zvýšení jejich konkurenceschopnosti a tržních příležitostí díky inovacím. Způsobilým žadateli v rámci realizace strategické plánu jsou výrobci potravin nebo surovin určených pro lidskou potřebu a výrobci krmiv, kteří splňují definici mikro, malého či středního podniku.

Ostatně jako v jiných fíchách, i zde může žadatel vybírat z široké škály způsobilých výdajů dle jednotlivých kódů. Tyto se týkají například technologických investic, které pomáhají lepšímu zpracování potravinářských výrobků či investic spojených s finální úpravou, balením a značením produktu, popřípadě marketingových aktivit produktu.

Navrhovaný projektový záměr se týká posílení regionálně významných potravinářských produktů v rámci celorepublikového trhu. Region Luhačovské Zálesí (ostatně jako celá řada dalších regionů) zahrnuje desítky lokálně silných značek tradičních místních produktů. Vzhledem k významu lázeňství lze jen v bezprostředním okolí Luhačovic vyhledat hned několik příznačných potravinářských značek či odvětví, které produktově těží z tradice

lázní, lázeňství a bohaté historie. Jedná se například o prodejce minerálních vod (lázeňských pramenů), lázeňských trojhránek a oplatků, brambůrků apod.

Již jen samotná přítomnost lázní inspiruje a sama o sobě vytváří celou škálu dalších regionálních produktů, které lze více propagovat. Příkladem mohu být například Luhačovické frgály, jejichž současný výrobce už projevil předběžný zájem o využití fiche 3 v další připravované Výzvě MAS. Záměrem jeho projektu je zkvalitnění finálního balení a rovněž marketingu těchto frgálů a zavedení ochranné známky včetně speciálního grafického zpracování na tento produkt. V rámci této fiche může žadatel získat také až 60% dotaci na svůj projekt, což bezesporu výrazným způsobem zvyšuje možnosti pro realizaci projektu.

ZÁVĚR

Předmětem předkládané diplomové práce je především objasnění obsahu a významu Strategického plánu LEADER v mikroregionu Luhačovské Zálesí, vysvětlení jeho programových bodů (fichí) a prezentace projektů, které již v souladu se SPL vznikly, popřípadě vznikají. Součástí práce je taktéž seznam navrhovaných projektových záměrů, které lze zahrnout do realizace SPL a které formulují určitý ideový základ pro možné žadatele v rámci MAS Luhačovské Zálesí. Účelem samotného závěru práce je pak především shrnutí celé problematiky a formulace vlastního názoru na dané téma.

Řádné naplňování metody LEADER na území Luhačovského Zálesí prakticky začíná až realizací rozvojové strategie „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity“ v rámci Programu LEADER ČR 2007. V té době byly nastaveny základní mechanismy, které umožnily členským i nečlenským subjektům MAS LZ čerpat prostředky z programu LEADER a poskytly šanci na realizaci rozvojových záměrů obcí, podnikatelských i neziskových organizací působících na území mikroregionu Luhačovské Zálesí. Kromě osvojení metody LEADER členskými subjekty MAS lze jako přímé výstupy jednoznačně identifikovat i v realizaci celkem 4 rozvojových projektů v celkové výši takřka 4 mil. Kč.

Po krátkém mezidobí, jež je vymezeno rokem 2008, kdy je důraz činnosti MAS soustředěn především na stabilizaci personálního obsazení MAS a rozšíření členské základny, lze jako další významný krok chápat schválení Strategického plánu LEADER v roce 2009 v rámci Programu rozvoje venkova ČR. Ten má totožné jméno jako jeho předchůdce – Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy, prosperity. Ve skutečnosti jeho realizace znamená do roku 2013 každoroční příjem pro MAS ve výši cca 9,5 mil. Kč, které budou k dispozici na vybrané projekty v souladu s předloženou rozvojovou strategií. Celkově tak lze očekávat v daném pětiletém období částku ve výši přesahující 45 mil. Kč, která bude dominantně směřována na rozvojové projekty v regionu a navíc je schopná pokrýt činnost MAS. V necelé polovině provádění této strategie byly prozatím uskutečněny 2 výzvy. V 1. Výzvě došlo k podpoře celkem 12ti projektů ve výši 8,1 mil. Kč, převážně se zaměřením na aktivity obcí a podnikatelů v cestovním ruchu. I 2. Výzva částečně kopírovala zájmy obcí, její zaměření lze specifikovat především v podpoře oblastí souvisejících s kulturními, sportovními, volnočasovými, sociálními či vzdělávacími aktivitami. Celkem v ní bylo předloženo 17 projektů v hodnotě 8,4 mil. Kč, přičemž všechny byly schváleny výběrovou komisí

MAS k realizaci. Nicméně samotné výsledky 2. Výzvy po administrativních kontrolách ze strany správce programu budou známy až v červnu roku 2010.

Tím však realizace SPL a s tím souvisejících aktivit zdaleka nekončí. Na podzim letošního roku lze očekávat 3. Výzvu, která by měla být primárně zaměřena na soukromé podnikatele a zemědělce na území působnosti MAS. Právě tato cílová skupina byla doposud v podpoře ze strany MAS poněkud opomíjena, což lze však vysvětlit velkým zájmem o finanční podporu ze strany územně samosprávných celků a neziskových organizací.

Z výše popsaného stručného přehledu realizace SPL prostřednictvím jednotlivých Výzev pro předkládání rozvojových projektů lze jednoznačně dokladovat hluboké zakořenění metody LEADER v regionu a především vysokou absorpční kapacitu členských i nečlenských subjektů MAS v regionu. I do budoucna lze očekávat, že realizace SPL nebude jen aktivitou konanou tzv. „shora“, tj. od MAS, ale naopak její naplňování bude realizováno taktéž prostřednictvím tlaku „zdola“, snažící se o co největší přizpůsobení požadavkům potenciálních žadatelů na území působnosti MAS.

Užitečným prostředkem k aplikaci metody LEADER mohou být navrhované projekty v šesté kapitole. Zde byla snaha vytvořit návrh projektových záměrů, které mohou být vhodným příkladem, jak efektivně pomocí metody LEADER řešit rozvojové koncepty vybraných skupin žadatelů o dotaci. Rozhodně nejde o seznam uzavřený, spíše naopak. Realizace SPL „Luhačovské Zálesí – region zdraví krásy a prosperity“ bude v regionu probíhat až do roku 2013, což je relativně dlouhá doba k tomu, aby docházelo k postupné aktualizaci stávajících, popřípadě vytvoření nových projektových záměrů ze strany veřejného, neziskového i soukromého sektoru.

V závěru práce je rovněž třeba nastínit další možnosti Strategického plánu LEADER na území Luhačovského Zálesí, s čímž ostatně souvisí činnost a fungování MAS Luhačovské Zálesí a její aktivity v souladu s rozvojem a obnovou venkova. Jak je zmíněno výše, realizace Strategického plánu LEADER, Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity je časově ohraničena rokem 2013. Následně dojde k ukončení financování projektů v rámci opatření IV.1.2 Programu rozvoje venkova ČR a rovněž MAS, které slouží k uskutečňování principu LEADER na území České republiky, nebudou moci čerpat finance na zajištění vlastní činnosti v souladu s realizací SPL. Z těchto důvodů se jednoznačně nabízí otázka –

dojde rokem 2013 k ukončení naplňování metody LEADER na našem území? A pokud ne, jakým způsobem bude metoda nadále naplňována?

Odpověď na tyto dva dotazy není vůbec jednoduchá. Princip, na němž metoda LEADER stojí, už hluboce zakořenil nejen v území působnosti MAS Luhačovské Zálesí, ale dá se říci, že napříč celou Českou republikou. MAS se během krátké doby své existence staly nedílnou součástí rozvojových aktivit v ČR. Mnohem složitější je ovšem druhá část otázky, která se týká naplňování metody LEADER po roce 2013 a s tím související činnosti místních akčních skupin. Není to ještě tak dlouho, kdy toto téma nebylo aktuální a veškerý zájem v rámci metody LEADER směřoval do jejího současného naplňování. Dnes, tedy v roce 2010, již intenzita debat na téma co bude dál po roce 2013, přece jen stoupá. I zkoumané území MAS Luhačovské Zálesí není výjimkou.

Třebaže na budoucí fungování metody LEADER v ČR po roce 2013 lze jen těžko v tuto chvíli odpovědět, činnost MAS Luhačovské Zálesí o.p.s. po této periodě je úzce spjata se společností Luhačovské Zálesí, o.p.s. Její sekretariát díky získaným zkušenostem z projektového řízení již dnes připravuje a realizuje členským subjektům MAS desítky žádostí o dotaci z jiných dotačních zdrojů (Program obnovy venkova Zlínského kraje, Program obnovy venkova MMR ČR, Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika apod.), které přinášejí milionové částky na rozvoj a obnovu Luhačovského Zálesí a podobné aktivity se v budoucnu bezesporu stanou základem její aktivity. Z těchto důvodů lze očekávat, že i MAS Luhačovské Zálesí pochopila, že nelze být jen pasivním aktérem v systému a že je nutná neustálá flexibilita aktivit a vysoká konkurenceschopnost. Stejný postup je patrný i u desítky jiných MAS napříč našim územím, proto je pravděpodobné, že naplňování metody LEADER po roce 2013 bude kontinuálně pokračovat, pouze se mohou částečně lišit způsoby, jak bude činnost MAS financována a jaké budou přímé výstupy jejich činností.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] GALVASOVÁ, I. et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: GaREP, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
- [2] LABOUNKOVÁ, V., Půček, M. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno: ÚÚR, 2009. 47 s. ISBN 978-80-87318-02-7.
- [3] MAS Luhačovské Zálesí, o. p. s. *Strategický plán Leader 2007 – 2013 „Luhačovské Zálesí – region zdraví, krásy a prosperity*. Pozlovice, 2008. 60 s.
- [4] Ministerstvo zemědělství ČR. *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty PRV ČR 2007-201: Opatření IV.1.1 Místní akční skupina*. Praha, 2009. 47 s. ISBN 978-80-7084-647-6.
- [5] PELCL, P., HAVRÁNEK, T. et al. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin*. Plzeň: CpKP, 2008. 63 s. ISBN 978-80-86902-74-6.
- [6] PERLÍN, R., BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu: metodická příručka pro zájemce o strategické plánování ve venkovských mikroregionech a obcích*. Praha: Středočeský kraj, 2006. 107 s.
- [7] PĚLUCHA, M. et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu SZP EU*. Praha: Ireas, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
- [8] REGION 2000 plus, o. p. s. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Luhačovské Zálesí*. Luhačovice, 1999.
- [9] ŠKRABAL, I. et al. *Základní dovednosti manažera rozvoje venkova*. Přerov: CpKP, 2007. 58 s. ISBN 978-80-86902-65-4.
- [10] ŠKRABAL, I., NUNVÁŘOVÁ, S. et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov: CpKP, 2006. 182 s. ISBN 80-86902-39-0.
- [11] TVRDOŇOVÁ, J. *Hodnocení strategií místního rozvoje venkova a strategií/záměrů v rámci přístupu Leader a jejich institucionálního zabezpečení*. Praha: ÚZEI, 2009. 59 s. ISBN 978-80-86671-68-0.

- [12] WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. et al. *Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje:

- [13] *Integrovaný plán rozvoje území Luhačovicka*. [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW:
<<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=62633&nid=7478&doctype=ART>>
- [14] *LEADER ČR* [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW:
<<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>
- [15] *MAS Luhačovské Zálesí*. [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupné z WWW:
<<http://www.luhacovskezalesi.cz/MAS/>>
- [16] *MAS Luhačovské Zálesí. o.p.s.* [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupné z WWW:
<<http://mapy.mmc.cz>>
- [17] *Místní akční skupiny* [online]. [cit. 2010-03-02]. Dostupné z WWW:
<<http://eagri.cz/public/eagri/venkov/mistni-akcni-skupiny/>>
- [18] *Nariženi Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV* [online]. [cit. 2010-02-21]. Dostupné z WWW:
<<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:277:0001:0040:CS:PDF>>
- [19] *Osa IV. Leader* [online]. [cit. 2010-03-02]. Dostupné z WWW:
<<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv//>>
- [20] *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013*. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné z WWW:
<<http://www.mas.regionpoodri.cz/tmp/dokumenty/16535.pdf>>
- [21] *Program rozvoje venkova ČR*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW:
<http://eagri.cz/public/eagri/file/40890/PRV__leden2010.pdf>

[22] *Realizace osy IV LEADER v POV ČR 2007-2013*. [online]. [cit. 2010-03-01].

Dostupné z WWW:

< <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6360774> >

[23] *Statut společnosti Luhačovské Zálesí o. p. s.* [online]. [cit. 2010-03-26].

Dostupné z WWW:

< http://www.luhacovskezalesi.cz/download/file_32.pdf >

Ostatní zdroje:

[24] Archiv společnosti Luhačovské Zálesí o.p.s. Pozlovice, 2010.

[25] Interview s manažerem MAS LZ RNDr. Romanem Kašparem. Pozlovice, 2010.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
LAEDER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale, neboli „propojování akcí hospodářského rozvoje venkova“
MAS	Místní akční skupina
MAS LZ	Místní akční skupina Luhačovské Zálesí
MLZ	Mikroregion Luhačovské Zálesí
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství České republiky
OPRVMZ	Operační program Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství
PO	Právnícká osoba
POV	Program obnovy venkova
PRV	Program rozvoje venkova
SPL	Strategický plán LEADER
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SWOT	SWOT analýza (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, ohrožení)
VVN	Velmi vysoké napětí

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Alokace finančních prostředků na osu IV.....	19
Obr. 2. Schéma managementu rozvoje MAS.....	23
Obr. 3. Schéma návrhové části strategie.....	28
Obr. 4. Působnost MAS LZ.	37
Obr. 5. Struktura organizace Luhačovské Zálesí, o. p. s.....	40
Obr. 6. Penzion Paseky.	60
Obr. 7. Budova TJ Sokol Pozlovice.....	72

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Priority, cíle a opatření osy IV.....	18
Tab. 2. Rozdělení finančních prostředků mezi fiche na celé období.....	46
Tab. 3. Výsledky výběru projektů MAS v rámci Programu LEADER ČR 2007	54
Tab. 4. Charakteristika projektu Mikroregionu Luhačovské Zálesí	55
Tab. 5. Seznam projektů 1. Výzvy MAS v roce 2009 dle požadované dotace.....	58
Tab. 6. Seznam vybraných projektů 1. Výzvy MAS v roce 2009 dle přidělené dotace.....	59
Tab. 7. Seznam předložených projektů 2. Výzvy MAS v roce 2010.....	64

SEZNAM PŘÍLOH

P I LEADER ČR 2007 – 2013

P II Složení MAS LZ

P III Členové MAS LZ

P IV Podpořené projekty MAS LZ v rámci Programu LADER ČR 2007

PŘÍLOHA P II: SLOŽENÍ MAS LZ

Plénum MAS LZ - veřejný sektor			
subjekt		PO/FO	zástupce
1.	Biskupice	PO	Vojtěch Josefík
2.	Březůvky	PO	František Kolařík
3.	Dobrkovice	PO	Hana Dubravová
4.	Dolní Lhota	PO	Jaroslav Masař
5.	Doubravy	PO	Ing. Jiří Šulák
6.	Horní Lhota	PO	Ladislav Jakobčák
7.	Hřivínův Újezd	PO	Josef Pospíšil
8.	Kaňovice	PO	Jiří Mikel
9.	Kelníky	PO	Zdeněk Džoganik
10.	Ludkovice	PO	Stanislav Bartoš
11.	Petrůvka	PO	Ing. Josef Pučalík
12.	Podhradí	PO	Jiří Talaš
13.	Pozlovice	PO	Ing. Olga Tkáčová
14.	Provodov	PO	Antonín Galla
15.	Rudimov	PO	Ludvík Matula
16.	Sehradice	PO	Václav Heinz
17.	Slavičín	PO	Ing. Pavel Studeník
18.	Slopné	PO	Karel Mozgva
19.	SOŠ Luhačovice	PO	PaeDr. Karel Milička
20.	SOŠ Slavičín	PO	Ing. Miroslav Kadlec
21.	Velký Ořechov	PO	Ing. Miroslav Majíček

Plénum MAS LZ - soukromý sektor			
	subjekt	PO/FO	zástupce
22.	Adam Tkáč	FO	Adam Tkáč
23.	Bc. Eva Richterová	FO	Bc. Eva Richterová
24.	BiFu	PO	Stanislav Duháň
25.	František Koudelka	FO	František Koudelka
26.	Hotel Vega	PO	Ing. Marián Ležák
27.	Ing. Petra Chvílová	FO	Ing. Petra Chvílová
28.	Intec, s.r.o.	PO	Jaroslav Pečeňa
29.	Inter Znojemia Group, a.s.	PO	Ing. Ivan Klajmon
30.	Jan Žák	FO	Jan Žák
31.	Josef Svízela	FO	Josef Svízela
32.	Lázně Luhačovice, a.s.	PO	Ing. Josef Krůžela, CSc.
33.	Libor Skládál	FO	Libor Skládál
34.	MDP GEO, s.r.o.	PO	Ing. Stanislav Mudrák
35.	Mgr. Marek Nesázal	FO	Mgr. Marek Nesázal
36.	Mgr. Šárka Černíčková	FO	Mgr. Šárka Černíčková
37.	Nadace Jana Pivečky	PO	Bc. Božena Filáková
38.	R-ego	PO	Mgr. Naděžda Zemánková
39.	Slavičínské lesy, s.r.o.	PO	Ing. Antonín Gbelec
40.	Tenisový klub Slavičín, o.s.	PO	Ing. Petr Unzeitig
41.	TJ Sokol Pozlovice	PO	Ing. Stanislav Jurák
42.	Václav Sedlář, mladší	FO	Václav Sedlář, mladší
43.	Václav Sedlář, starší	FO	Václav Sedlář, starší
44.	Zálesí, a.s.	PO	Ing. Josef Hampl
45.	ZDV Strážná	PO	MVDr. Josef Slovák
46.	ZO ČSŽ Pozlovice	PO	Marta Vlková

Výběrová komise MAS LZ			
subjekt		PO/FO	zástupce
veřejný sektor			
1.	Březůvky	PO	František Kolařík
2.	Slavičín	PO	Ing. Pavel Studeník
soukromý sektor			
3.	Bc. Eva Richterová	FO	Bc. Eva Richterová
4.	Jan Žák	FO	Jan Žák
5.	Josef Svízela	FO	Josef Svízela
6.	MDP GEO, s.r.o.	PO	Ing. Stanislav Mudrák
7.	Nadace Jana Pivečky	PO	Bc. Božena Filáková
8.	R-ego	PO	Mgr. Naděžda Zemánková
9.	Zálesí, a.s.	PO	Ing. Josef Hampl
10.	ZO ČSŽ Pozlovice	PO	Marta Vlková

Programový výbor MAS LZ			
subjekt		PO/FO	zástupce
veřejný sektor			
1.	Pozlovice	PO	Ing. Olga Tkáčová
soukromý sektor			
2.	TJ Sokol Pozlovice	PO	Ing. Stanislav Jurák
3.	František Koudelka	FO	František Koudelka
4.	Mgr. Šárka Černíčková	FO	Mgr. Šárka Černíčková
5.	Ing. Petra Chvílová	FO	Ing. Petra Chvílová

Výkonný monitorovací výbor MAS LZ			
subjekt		PO/FO	zástupce
veřejný sektor			
1.	Dobrkovice	PO	Hana Důbravová
2.	Velký Ořechov	PO	Ing. Miroslav Majíček
soukromý sektor			
3.	Mgr. Marek Nesázal	FO	Mgr. Marek Nesázal
4.	Adam Tkáč	FO	Adam Tkáč
5.	ZDV Strážná	PO	MVDr. Josef Slovák

PŘÍLOHA P III: ČLENOVÉ MAS LZ

Představitelé MAS Luhačovské Zálesí o.p.s., Pozlovice 2007.

Projednání SPL MAS Luhačovské Zálesí o.p.s., Pozlovice 9. 9. 2008.

**PŘÍLOHA P III: PODPOŘENÉ PROJEKTY MAS LZ V RÁMCI
PROGRAMU LEADER ČR 2007**

Technika na údržbu veřejného prostranství v obci Doubravy.

Aparatura na ozvučení akcí na veřejných prostranstvích v obci Pozlovice.